

HE 247/2014 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2015
TALOUSARVIOESITYKSEN (HE 131/2014 vp)
TÄYDENTÄMISESTÄ**

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn täydentävän esityksen hallituksen talousarvioesitykseen vuodelle 2015.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2014

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

ANTTI RINNE

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö *Hannu Mäkinen*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan vuoden 2015 talousarvioesitystä (HE 131/2014 vp) täydentävä hallituksen esitys. Täydentävä esitys voidaan antaa, koska valtiovarainvaliokunta ei ole vielä antanut mietintöään 15.9.2014 annetusta hallituksen esityksestä vuoden 2015 talousarvioksi.

Kansantalouselämyksen syyskuun 2014 ennusteen mukaan Suomen bruttokansantuotteen ei ennusteta kasvavan vuonna 2014. Vuoden 2015 kasvuksi ennustetaan 1,2 % ja kasvu muuttuu laajapohjaisemmaksi. Yksityinen kulutus lisääntyy hieman, 0,3 %, edellisvuodesta huolimatta siitä, että kotitalouksien reaalitytulot polkevat paikallaan.

Talouden näkymät

Maa- ja metsätalouden virkoamisen myötä vienti kasvaa 4 %. Viennin kasvu jää kuitenkin maa- ja metsätalouden kasvua hitaammaksi ja siten markkinaosuuksien menettäminen jatkuu edelleen. Tuonnin virkoamisen taustalla on ensisijaisesti investointien elpyminen. Viimeaikaiset myönteiset uutiset viennistä ja teollisuuden uusista tilauksista sopivat ennustearaan.

Työmarkkinoiden tilanne heikkenee edelleen. Työttömyysasteen ennustetaan nousevan kuluvaan vuonaan 8,6 prosenttiin ja työllisyys heikkenee edellisestä vuodesta 0,4 prosentilla. Tuottavuus mitattuna työtunneilla nousee vain noin puoli prosenttia ja tuottavuuskehitys on lähivuosina vaikeaa. Työttömyys ei juuri alene seuraavien parin vuoden aikana. Työmarkkinoiden yhteensopivuusongelmat ovat edelleen merkittävät ja rakenteellisen työttömyyden taso korkea.

Julkisen talouden tilanne on pysynyt alijäämäisenä pitkään jatkuneen heikon suhdanteen vuoksi, vaikka sopeutustoimet ovat osaltaan hillinneet alijäämän kasvua. Julkisen talouden sektoreista valtion rahoitusasema muuttuu eniten suhdannevaihtelun mukaan etenkin verotulojen suuren suhdanneherkkyyden vuoksi. Valtiontalouden tilanne edelleen syvästi alijäämäinen. Lähivuosina alijäämä kuitenkin pienenee sopeutustoimien ja viriävän talouskasvun myötä. Kuntataloutta heikentävät vaikea verotulojen kehitys, valtionosuusleikkaukset sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kysynnän kasvu. Kuntatalouden arvioidaan pysyvän lähivuosina alijäämäisenä. Työeläkelaitokset on ainoa ylijäämäinen julkisen talouden sektori, mutta senkin ylijäämä on aiempiin vuosiin verrattuna pienempi.

Varsinaisten tulojen arviota ehdotetaan alennettavaksi yhteensä 97 milj. euroa.

Tuloarviot

Verotuloarviota tarkistetaan talousarvioesityksen antamisen jälkeen linjattujen veroperustemuutosten mukaisesti. Verotuloja koskevaa arviota alennetaan yhteensä 134 milj. euroa. Tästä ansio- ja

pääomatuloveron tuloarviota ehdotetaan alennettavan 11 milj. euroa. Osuuskuntien ylijäämänjaon verotukseen ehdotetaan muutoksia, minkä lisäksi tuloarvion laskentaperusteissa huomioidaan ehdotettu palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun korottaminen. Tuotannollisten investointien korotettuja poistoja jatketaan kahdella vuodella. Verovuosina 2015 ja 2016 tuotannollisista investoinneista voisi tehdä korotetut, kaksinkertaiset poistot, mikä vähentää yhteisöveron tuottoa arviolta 65 milj. euroa. Hallituksen aiemmin linjaama, vuonna 2015 toteutettava makeisveron korotus perutaan, minkä johdosta makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteveron tuloarviota alennetaan 45 milj. euroa. Polttoturpeen veroa ehdotetaan alennettavaksi tasolle 3,4 euroa/MWh, mikä alentaa energiaverojen tuloarviota 11 milj. euroa. Sähkön pientuotannon veromuutokset vähentävät sähköveron tuottoa noin 2 milj. euroa. Lisäksi pienpanimoiden veromuutos pienentää alkoholiveron tuottoa noin 0,4 milj. euroa vuositasolla.

Arviota sekalaisista tuloista ehdotetaan korotettavaksi nettomääräisesti noin 53 milj. euroa. Merkittävin sekalaisien tulojen arvion korottamista selittävä tekijä on EU:n rakennerahastoista ja muista koheesiopolitiikan rahastoista saatavia tuloja koskevan arvion nousu 44 milj. eurolla.

Määrärahat ja tasapaino

Varsinaisten tulojen noin 97 milj. euron vähennykset ja määrärahojen noin 107 milj. euron lisäykset huomioon ottaen vuoden 2015 talousarvioesitystä täydentävä esitys lisää valtion nettolainanoton tarvetta noin 203 milj. eurolla. Valtion nettolainanotoksi vuonna 2015 ehdotetaan 4,7 mrd. euroa. Valtionvelan määräksi vuoden 2015 lopussa arvioidaan noin 101 mrd. euroa, mikä on noin 48 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Vaalikauden kehys

Vuoden 2015 kehystasoa tarkistetaan vastaamaan kehyksen hintaja rakennemuutoksia jäljempänä olevan taulukon mukaisesti noin 9,8 milj. eurolla. Tarkistusten jälkeinen menokehys vuodelle 2015 on 42 167 milj. euroa.

Talousarvioesitystä täydentävän esityksen jälkeen kehykseen luetavien menojen taso on 41 915 milj. euroa. Näin ollen vuoden 2015 jakamaton varaus on noin 52 milj. euroa.

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2015
26.20.70	Peruutetaan ja uudelleenbudjetoidaan osa III LTA 2013 määrärahasta kahden helikopterin yhdenmukaistamisen viivästymisen vuoksi	4,6
31.10.77	Kotkan kaupungin rahoitusosuuden pienentyminen E18 Koskenkylä—Kotka erillishankkeessa	-4,8
33.20.52	Työmarkkinatuen rahoitusvastuun siirtoon kunnille liittyvä valtion säästö kasvaa, mikä johtuu pitkäaikaistyöttömien määrän arvioitua suuremmasta kasvusta. Kyse kehyksen ulkopuolisesta momentista, joten kehystasoa korjataan teknisesti ylöspäin.	10,0
Yhteensä		9,8

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle esitetään yhteensä 2,45 milj. euron lisäystä ICT-alan rakennemuutoksen vauhdittamiseksi yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa käynnistettäviin korkeakoulutettujen täydennys- ja erikoistumiskoulutuksiin sekä tutkintoon johtaviin muuntokoulutuksiin.

Kasvua ja työllisyyttä lisäävät toimet

Perusväylänpitoon syntyneen korjausvelan vähentämiseksi ehdotetaan 10 milj. euron määrärahalisäystä, joka kohdistetaan seutu- ja kantateiden päällysteiden, kriittisten siltojen ja väylärakenteiden parantamiseen.

Välityömarkkinoilla tarjotun palkkatuetun työn vaikuttavuuden parantamiseksi käynnistetään pilottihankkeita, joissa voidaan maksaa palkkioita yksityisille palveluntuottajille, jotka hankkivat välityömarkkinoilla palkkatuetussa työssä oleville työpaikan joko avoimilta työmarkkinoilta tai palkkatuetun työpaikan yrityksestä.

Hissien lisärakentamiseen sekä vanhusten ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaamiseen myönnettäviä avustuksia ehdotetaan lisättävän kertaluonteisesti 5 milj. eurolla. Asuinalueiden kehittämishjelmaan suunnattavia menoja ehdotetaan lisättävän kertaluonteisesti 4 milj. eurolla 8 milj. euroon. Lisärahoituksella rahoitettaisiin nopeasti käynnistyviä investointihankkeita. Edellä mainitut menot rahoitettaisiin Valtion asuntorahaston varoista.

Ajoneuvojen romutuspalkkiokokeilun toteuttamiseen ehdotetaan 3 milj. euron määrärahaa.

Finpro ry:n toiminnan turvaamiseen ehdotetaan 2 milj. euron lisämäärärahaa.

Valtioneuvoston yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät ehdotetaan koottavaksi uudeksi kokonaisuudeksi valtioneuvoston kansliaan 1.3.2015 lukien. Kanslian toimintamenoihin ehdotetaan tässä tarkoituksessa siirrettäväksi lähinnä ministeriöistä noin 82,1 milj. euroa.

Valtioneuvoston yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät

Sotilaallinen kriisinhallinta	Sotilaallisen kriisinhallinnan menoja ehdotetaan lisättäväksi nettomääräisesti 16,6 milj. eurolla, josta ulkoasiainministeriön hallinnon osuus on 15,6 milj. euroa ja puolustusministeriön hallinnon osuus 1,0 milj. euroa. Määrärahalisäyksellä katetaan menoja, jotka aiheutuvat Suomen johtovaltioroolin jatkumisesta Libanonin UNIFIL-operaatiossa sekä EU:n sotilaalliseen Keski-Afrikan tasavallan kriisinhallintaoperaatioon osallistumisen jatkumisesta.
Puolustusmateriaalihankinnat	Puolustusvoimien toimintamenojen tilausvaltuutta ehdotetaan lisättäväksi 39,8 milj. eurolla ilmatorjunnan kunnossapitotarpeiden tarkentumisen vuoksi. Seitsemän Hawk Mk 51 -konetta uudistetaan lasiohjaamokoneiksi, mihin ehdotetaan uutta 15,2 milj. euron suurista tilausvaltuutta ja 4 milj. euron määrärahalisäystä. Puolustusmateriaalihankinnoissa PVKEH 2013 -tilausvaltuuden maksatusmäärärahoja ehdotetaan myöhennettäväksi 30 milj. euroa vuodelta 2015 vuoteen 2017.
Kuntien valtionosuudet	<p>Kuntien peruspalvelujen valtionosuusmäärärahaan ehdotetaan lisäystä yhteensä 49,5 milj. euroa liittyen verotuloihin perustuvan tasauksen laskentatietojen oikaisuun ja valtionosuuden määräytymisperusteiden tarkistukseen uusien tietojen perusteella, 4,8 milj. euroa omaishoidon tuen kehittämiseen sekä 2,1 milj. euroa kielilain vaikutuksiin Närpiön kunnan muuttuessa kaksikieliseksi. Määrärahaan ehdotetaan toisaalta vähennystä 5 milj. euroa liittyen päivystysjärjestelmän uudistamiseen ja siihen liittyviin kustannussäästöihin. Valtionosuusmäärärahaan ehdotetaan lisäksi siirrettäväksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta 102 000 euroa liittyen esiopetuksen muuttamiseen velvoittavaksi sekä noin 1,4 milj. euroa liittyen oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamiseen siten, että perusopetuslain mukaisessa rekisteröidyn yhteisön, säätiön tai valtion järjestämässä opetuksessa olevat oppilaat siirtyisivät kunnan järjestämien opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen piiriin.</p> <p>Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeiden valtionavustusmäärärahaan ehdotetaan 5 milj. euron lisäystä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin.</p>
Yksityisen kopioinnin hyvitys	Yksityisen kopioinnin hyvityksen järjestämiseen ehdotetaan 11 milj. euroa. Määrärahalla on tarkoitus hyvittää tekijänoikeudella suojattujen teosten tekijöille ja muille oikeudenhaltijoille sitä, että teoksia ja lähioikeuden suojan kohteita kopioidaan yksityiseen käyttöön tekijänoikeuslaissa säädetyn rajoituksen nojalla.
Kirjastojen perustamishankkeet	Yleisten kirjastojen perustamishankkeille myönnettävää valtuutta ehdotetaan korotettavaksi siten, että hankkeista aiheutuvat valtionavustukset ovat yhteensä enintään 13,5 milj. euroa. Yleisten kirjastojen vuosien 2014—2017 rahoitussuunnitelmaan sisältyvien hankkeiden valtionavustuspäätökset voidaan tehdä vuonna 2015. Myön-

nettävillä valtionavustuksilla uusitaan arviolta yhdeksän kirjastoautoa sekä rakennetaan ja peruskorjataan 12 kirjastoa (yhteensä 12 500 m²).

Olympiastadionin perusparannushankkeen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 209 milj. euroa. Perusparannushankkeelle ehdotetaan valtionrahoitusta yhteensä enintään 104,5 milj. euroa, jonka loppuosuus, 51,8 milj. euroa ml. korkohyöty, ehdotetaan maksettavaksi vuosina 2015—2018 edellyttäen, että Helsingin kaupunki osallistuu hankkeen kustannuksiin vähintään yhtä suurella osuudella.

Olympiastadion

Valtio sitoutuu länsimetron jatkon rakentamiseen avustamiseen enintään 240 milj. eurolla, joka tulee maksettavaksi aikaisintaan vuodesta 2017 lähtien. Fennovoima Oy:n ydinvoima-alueelle johtavan tieyhteyden rakentamiseksi ehdotetaan Liikennevirastolle 7,4 milj. euron valtuutta. Fennovoima Oy rakentaa ja rahoittaa tien ja valtio maksaa tieosuuden sen valmistuttua kahden vuoden kuluttua edellyttäen, että voimalaa rakennetaan. Rikkidirektiivin valvonnan toteuttamiseksi ehdotetaan noin 1 milj. euroa Liikenteen turvallisuusvirastolle ulkopuolisten palveluntuottajien palvelujen ostamiseksi. Koillisväylän tietoliikennekaapelin esiselvityksiin ehdotetaan 0,3 milj. euroa. Media-alan rakennemuutoksen kehittämiseen ehdotetaan 20 milj. euron määrärahaa, missä on lisäystä 10 milj. euroa. Tukea hallinnoi Innovaatiokeskus Tekes. Määrärahasta noin 1 milj. euroa käytetään Tekesin hallinnointimenoihin sekä media-alan innovaatiokilpailun palkintoihin.

Liikenne ja viestintä

Metsähakkeella tuotetun uusiutuvan energian tuotantotukea korotetaan turpeen veron laskua vastaavasti, mikä lisää määrärahatarvetta noin 10 milj. eurolla vuonna 2015. Näillä muutoksilla turvataan lyhyellä aikajänteellä kotimaisten polttoaineiden kilpailukykyä suhteessa kivihiileen.

Uusiutuvan energian tuotantotuki

Työttömyysturvan rahoitukseen varattua määrärahaa ehdotetaan vähennettäväksi yhteensä 25 milj. euroa. Vähennystarve peruspäivärahan osalta aiheutuu palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun korottamisesta. Työmarkkinatuen määrärahatarpeen vähentyminen aiheutuu pitkäaikaistyöttömyyden lisääntymisestä ja sitä kautta kuntien rahoitusvastuun kasvusta.

Työttömyysturva

Valtion osuutta kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuvista menoista ehdotetaan vähennettäväksi 6,5 milj. eurolla. Vammaisetuslainsäädäntöä ehdotetaan kehitettäväksi 1.6.2015 alkaen siten, että etuuden myöntämisessä arvioitaisiin nykyistä selkeämmin hakijan tuen tarvetta. Laissa säädettäisiin myös nykyistä tarkemmin niistä sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuneista erityiskustannuksista, jotka otettaisiin huomioon vammaisetuuksia myönnettäessä.

Vammaisetuslainsäädäntö

Eräitä muita muutoksia

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden hankkeisiin ehdotetaan tarkentuneen määrärahatarpeen johdosta 0,9 milj. euron määrärahalisäystä valtioneuvoston kansliaan. Lisäksi ehdotetaan, että kanslia saa vuonna 2015 tehdä juhlavuoden järjestämiseen liittyviä sitoumuksia siten, että niistä saa aiheutua menoja vuosina 2016—2018 enintään 5 milj. euroa.

Uuden hätäkeskustietojärjestelmän (Erica) käyttöönottoon liittyviin menoihin ehdotetaan lisäystä noin 2,4 milj. euroa.

Poliisin operatiivisen toimintakyvyn turvaamiseen ja Suojelupoliisin yhdyshenkilötoimintaan ehdotetaan yhteensä noin 3 milj. euron määrärahalisäystä.

Aluehallintoviraston toimintamenoihin ehdotetaan kertaluonteista 0,7 milj. euron lisäystä ympäristövastuualueen lupien käsittelyruuhkan purkamiseen.

Rahoitusvakausrahastoon ehdotetaan siirrettäväksi 4,5 milj. euroa lisää. Lisäys liittyy pankkiveron tuoton ennakoitua suurempaan kertymään talousarviovuonna 2014.

Suomen maksuista Euroopan unionille ehdotetaan vähennettävän 50 milj. euroa talousarvioesitykseen verrattuna. Vähennys johtuu siitä, että aikaisempia vuosia koskevien BKTL- ja ALV-maksupohjien tarkistuksen mukaisten hyvitysten ennakoidaan osin palautuvan vuonna 2015, sekä vuoden 2014 EU:n lisätalousarvioesityksistä, joiden arvioidaan tulevan voimaan ja vähentävän maksuja vuonna 2015.

Määrärahaa kirjaston lainoista kirjan tekijöille maksettaviin lainauskorvauksiin ehdotetaan korotettavaksi noin 4,2 milj. eurosta noin 8,2 milj. euroon.

Varhaiskasvatuslain ensimmäisen vaiheen käynnistämiseen varaudutaan. Opetushallituksen säästötoimenpiteiden kertaluonteiseen jaksottamiseen ehdotetaan 2 milj. euroa opetus- ja kulttuuriministeriön sisäisinä siirtoina. Samalla käynnistetään Opetushallituksen toiminnan sopeuttamiseen liittyvä prosessi.

Suomenlinnan käytäväverkoston ja vallivyöhykkeen maastovaurioiden kunnostamiseen ehdotetaan 180 000 euroa.

Talousarvioesitykseen sisältyneestä Metsähallituksen ylimääräisestä 15 milj. euron voitontuloutuksesta ehdotetaan luovuttavan. Sen sijaan Metsähallituksen peruspääomaa ehdotetaan alennettavaksi 15 milj. eurolla ja vastaavan suuruista pääoman palautusta maksettavaksi valtiolle.

Viljelijätukien hallinnointijärjestelmän uudistamiseen ehdotetaan 0,6 milj. euron lisämäärärahaa Maaseutuvirastolle. Lisäksi ELY-

keskuksille ehdotetaan 1,8 milj. euroa käytettäväksi rahastokausien muutoksista aiheutuviin tehtäviin.

Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden vuodelta 2014 käyttämättä jäävän, vuoteen 2015 siirrettävän valtuuden enimmäismäärä ehdotetaan nostettavaksi 15 milj. eurosta 25 milj. euroon johtuen siitä, että vuoden 2014 toisessa lisätalousarviossa momentin valtuutta lisättiin ja koska tietojärjestelmä uudistukset ovat viivästyttäneet ELY-keskusten päätöksentekoa.

Ympäristöministeriön toimintamäärärahoista Tukesille maksettaviin korvauksiin ehdotetaan 340 000 euroa CE-merkitsemättömien rakennustuotteiden markkinavalvontaan.

Käsitteltävänä olevat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hallituksen esitys talousarvioksi	Täydentävä esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	164 129 000	-	164 129 000
22. Tasavallan presidentti	19 150 000	-	19 150 000
23. Valtioneuvoston kanslia	90 571 000	95 889 000	186 460 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 224 484 000	-13 098 000	1 211 386 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	901 151 000	-3 980 000	897 171 000
26. Sisäministeriön hallinnonala	1 219 310 000	4 176 000	1 223 486 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 687 378 000	-28 739 000	2 658 639 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	16 949 619 000	-865 000	16 948 754 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 769 263 000	2 113 000	6 771 376 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 661 427 000	-5 234 000	2 656 193 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	2 853 998 000	24 554 000	2 878 552 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 438 632 000	79 918 000	3 518 550 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	12 756 276 000	-45 318 000	12 710 958 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	203 673 000	-2 587 000	201 086 000
36. Valtionvelan korot	1 766 100 000	-	1 766 100 000
Yhteensä	53 705 161 000	106 829 000	53 811 990 000

Käsiteltävänä olevat ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hallituksen esitys talousarvioksi	Täydentävä esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	40 043 310 000	-134 400 000	39 908 910 000
12. Sekalaiset tulot	5 996 930 000	52 899 000	6 049 829 000
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 782 600 000	-15 000 000	2 767 600 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	414 500 000	-	414 500 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	49 237 340 000	-96 501 000	49 140 839 000
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	4 467 821 000	203 330 000	4 671 151 000
Yhteensä	53 705 161 000	106 829 000	53 811 990 000

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Ansio- ja pääomatuloverot

Momentille arvioidaan kertyvän 8 866 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys talousarvioesityksen 8 877 000 000 euroon nähden on 11 000 000 euroa. Vähennys aiheutuu kahdesta hallituksen esityksestä, joita ei huomioitu talousarvioesityksessä.

Hallitus on antanut eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen osuuskunnan ylijäämänjaon verotusta koskevien säännösten muuttamisesta (HE 130/2014 vp). Osuuskuntalaisia tarkoitettua osuuskunnan ylijäämänjaon verotusta koskevien säännösmuutosten arvioidaan lisäävän pääomatuloveron tuottoa 8 milj. euroa. Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että julkisesti noteeratusta osuuskunnasta saadusta ylijäämästä 85 prosenttia olisi veronalaista pääomatuloa. Muusta kuin julkisesti noteeratusta osuuskunnasta saadusta ylijäämästä 25 prosenttia olisi veronalaista pääomatuloa ja 75 prosenttia verovapaata tuloa 2 500 euroon saakka. Tämän euro määräisen rajan ylittävältä osalta ylijäämästä 85 prosenttia olisi veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa.

Hallitus on antanut eduskunnalle lisäksi talousarvioesitykseen liittyvän esityksen työttömyys-etuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (HE 223/2014 vp). Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua ehdotetaan korotettavaksi 0,15 prosenttiyksiköllä 0,65 prosenttiin. Laskentaperusteiden tarkentumisen johdosta valtion verotuoton arvioidaan alenevan 19 milj. euroa.

2015 talousarvio	8 866 000 000
2014 III lisätalousarvio	250 000 000
2014 II lisätalousarvio	120 000 000
2014 talousarvio	8 676 000 000
2013 tilinpäätös	7 847 885 671

02. Yhteisövero

Momentille arvioidaan kertyvän 2 467 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 65 000 000 euroa talousarvioesityksen 2 532 000 000 euroon nähden aiheutuu siitä, että hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesityksen täydentävään esitykseen liittyvän esityksen laiksi tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista. Esityksen mukaisesti teollisuuden tuotannollisten investointien poisto-oikeus kaksinkertaistetaan määräaikaisesti investointien lisäämiseksi. Tuotannollisten investointien korotettuja poistoja on ollut mahdollista tehdä vuodesta 2013 alkaen, ja esityksellä on tarkoitus jatkaa korotettuja poistoja kahdella vuodella koskemaan verovuosia 2015 ja 2016. Huojennetut poistot koskisivat uusia tehdas- ja työpa-jarakennuksia sekä tehtaassa ja työpajassa käytettäviä uusia koneita ja laitteita.

2015 talousarvio	2 467 000 000
2014 talousarvio	2 477 000 000
2013 tilinpäätös	3 227 197 688

08. Valmisteverot

04. Alkoholijuomaverot

Momentille arvioidaan kertyvän 1 383 600 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 400 000 euroa talousarvioesityksen 1 384 000 000 euroon nähden aiheutuu siitä, että hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesityksen täydentävään esitykseen liittyvän esityksen laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 9 §:n muuttamisesta. Pienpanimoiden alkoholiveron alennusten korottaminen ehdotetulla tavalla aiheuttaisi vuoden 2013 tuotannon tasoilla arvioituna noin 400 000 euron vuotuisen verotulojen menetyksen.

2015 talousarvio	1 383 600 000
2014 talousarvio	1 442 000 000
2013 tilinpäätös	1 335 524 857

05. Makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmistevero

Momentille arvioidaan kertyvän 264 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 45 000 000 euroa talousarvioesityksen 309 000 000 euroon nähden aiheutuu makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverosta annetun lain muuttamisesityksen antamatta jättämisestä.

2015 talousarvio	264 000 000
2014 talousarvio	250 000 000
2013 tilinpäätös	203 570 656

07. Energiaverot

Momentille arvioidaan kertyvän 4 579 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosan korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys talousarvioesityksen 4 592 000 000 euroon nähden on 13 000 000 euroa.

Vähennyksestä 11 000 000 euroa aiheutuu siitä, että hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesityksen täydentävään esitykseen liittyvän esityksen, jossa ehdotetaan täydennettäväksi hallituksen antamaa esitystä energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi. Esitystä laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta muutettaisiin polttoturpeen osalta siten, että verotaso alennettaisiin 1,5 euroa tasolle 3,4 euroa/MWh.

Turpeen veron alentamisella on vaikutusta metsähakkeella tuotetun uusiutuvan energian tuotantotukeen. Turpeen veron alentamisesta johtuva metsähakkeella tuotetun uusiutuvan energian tuotantotuen kasvun vaikutus on otettu huomioon momentin 32.60.44 määrärahan mitoituksessa.

Vähennyksestä 2 000 000 euroa aiheutuu siitä, että hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesityksen täydentävään esitykseen liittyvän esityksen laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta, jolla muutetaan sähkön pientuotannon verotusta.

2015 talousarvio	4 579 000 000
2014 II lisätalousarvio	-128 000 000
2014 talousarvio	4 400 000 000
2013 tilinpäätös	4 170 712 814

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 59 620 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 190 000 euroa talousarvioesityksen 59 430 000 euroon nähden aiheutuu Libanonin kriisinhallintaoperaatiosta YK:lta saatavista joukkokorvauksista ja sotilaallisen kriisinhallinnan kurssitoiminnan tuloista.

2015 talousarvio	59 620 000
2014 III lisätalousarvio	-500 000
2014 talousarvio	17 260 000
2013 tilinpäätös	13 027 321

27. Puolustusministeriön hallinnonala

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 4 050 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys talousarvioesityksen 2 390 000 euroon nähden on 1 660 000 euroa, mistä 1 438 000 euroa aiheutuu YK:n maksamien kalusto- ja varustekorvausten lisääntymisestä ja 222 000 euroa FMS-maksujärjestelyjen mukaisista palautuksista.

2015 talousarvio	4 050 000
2014 III lisätalousarvio	1 000 000
2014 talousarvio	4 200 000
2013 tilinpäätös	4 313 633

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 21 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 15 000 000 euroa talousarvioesityksen 6 000 000 euroon nähden aiheutuu Metsähallituksen peruspääoman alentamisesta 15 000 000 eurolla ja vastaavan suuruisen pääoman palautuksen maksamisesta momentille.

2015 talousarvio	21 000 000
2014 talousarvio	6 000 000
2013 tilinpäätös	5 901 666

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

10. Liikenneviraston tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 8 192 000 euroa.

EU:n suoran tuen tuloutukset budjetoidaan maksuperusteisena. Momentille budjetoidaan myös tulot, joita elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset saavat liikenteen harjoittajilta käyttöoikeussopimuksella järjestämästään linja-autoliikenteestä.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Muutos talousarvioesityksen 16 143 000 euroon nähden on 7 951 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 4 786 000 euroa Kotkan kaupungin rahoitusosuuden pienentyminen E18 Koskenkylä—Kotka erillishankkeessa ja 4 000 000 euroa Espoon kaupungin osuutena Länsimetron liityntäyhteydet -hankkeesta, mitkä aiheutuvat siitä, että urakoitsija laskuttaa kaupunkeja suoraan. Lisäksi on otettu huomioon lisäyksenä 835 000 euroa Seinäjoen kaupungin osoittaman rahoituksen tarkistumisesta Seinäjoen itäinen ohikulkutie -hankkeessa. Vastaavat muutokset on otettu huomioon momentin 31.10.77 määrärahan mitoituksessa.

2015 talousarvio	8 192 000
2014 III lisätalousarvio	12 360 000
2014 I lisätalousarvio	23 159 000
2014 talousarvio	17 716 000
2013 tilinpäätös	28 945 198

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

50. EU:n rakennerahastoista ja muista koheesiopolitiikan rahastoista saatavat tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 114 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 44 000 000 euroa talousarvioesityksen 70 000 000 euroon nähden aiheutuu ohjelmakausien 2007—2013 ja 2014—2020 tuloarvioiden tarkentumisesta. Tuloista 72 000 000 euroa arvioidaan koostuvan ohjelmakauden 2007—2013 ohjelmista ja 42 000 000 euroa ohjelmakauden 2014—2020 ohjelmista.

Talousarvioesitykseen nähden momentin nimike on muutettu.

2015 talousarvio	114 000 000
2014 talousarvio	247 000 000
2013 tilinpäätös	290 524 290

Osasto 13

KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

Momentille arvioidaan kertyvän 330 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 15 000 000 euroa talousarvioesityksen 345 000 000 euroon nähden aiheutuu Metsähallituksen tuloutustavoitteen tarkistamisesta.

2015 talousarvio	330 000 000
2014 I lisätalousarvio	50 000 000
2014 talousarvio	220 000 000
2013 tilinpäätös	240 000 000

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentille merkitään nettotuloa 4 671 151 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 203 330 000 euroa talousarvioesityksen 4 467 821 000 euroon nähden aiheutuu tässä täydentävässä esityksessä ehdotetuista tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksista.

Lisäksi talousarvioesityksen momentin selvitysosan taulukko korvataan oheisella taulukolla:

Tulot ja menot (milj. euroa)

Tulot	
Nimellisarvoinen nettolainanotto	4 721
Menot	
Emissiotappiot (netto)	-40
Pääomatappiot (netto)	-10
Nettotulot	4 671
2015 talousarvio	4 671 151 000
2014 III lisätalousarvio	-433 396 000
2014 II lisätalousarvio	327 406 000
2014 I lisätalousarvio	-23 806 000
2014 talousarvio	7 129 086 000
2013 tilinpäätös	6 419 515 623

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 22 TASAVALLAN PRESIDENTTI

02. Tasavallan presidentin kanslia

75. Perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää Presidentinlinnan, Mäntyniemen virka-asunnon sekä Kultarannan huvilatilan, rakennusten ja puiston tarpeellisiin peruskorjauksiin ja -parannuksiin. Määrärahaa saa käyttää myös kyseisten hankkeiden valmistelun, suunnittelun ja toteuttamisen kanslian varsinaiselle toiminnalle aiheuttamiin lisäkustannuksiin, kuten väistötilojen vuokrauksesta aiheutuviin menoihin.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Perusteluihin tehty muutos mahdollistaa määrärahan käytön myös Kultarannan huvilatilan puiston peruskorjauksiin ja -parannuksiin.

2015 talousarvio	5 000 000
2014 talousarvio	18 900 000
2013 tilinpäätös	21 700 000

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 114 712 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteisiin hallinto- ja palvelutehtäviin, joihin määrärahas- ta on varattu 82 500 000 euroa
- 2) talousneuvostosta, ruotsinkielenlautakunnasta, arvonimilautakunnasta tai muista vastaavista lautakunnista aiheutuviin kustannuksiin.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Hallitus on antanut eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen (HE 187/2014 vp) val- tioneuvostosta annetun lain 2 §:n ja arkistolain 1 §:n muuttamisesta.

Valtioneuvoston hallintoyksikkö aloittaa toimintansa valtioneuvoston kansliassa 1.3.2015 luki- en. Siihen asti momentilta maksetaan valtioneuvoston kanslian siihen asti voimassa olevan orga- nisaation mukaiset menot ja sen jälkeen myös valtioneuvoston kansliassa 1.3.2015 aloittaneen valtioneuvoston hallintoyksikön menot.

Lisäys talousarvioesityksen 32 599 000 euroon nähden aiheutuu seuraavan taulukon mukaisista muutoksista:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

VNHY:n perustamisesta aiheutuva siirto momentilta 24.01.01 (37 htv)	24 970
VNHY:n perustamisesta aiheutuva siirto momentilta 25.01.01 (17 htv)	4 536
VNHY:n perustamisesta aiheutuva siirto momentilta 26.01.01 (23 htv)	4 471
VNHY:n perustamisesta aiheutuva siirto momentilta 27.01.01 (14 htv)	3 567
VNHY:n perustamisesta aiheutuva siirto momentilta 28.01.01 (24 htv)	7 560
VNHY:n perustamisesta aiheutuva siirto momentilta 29.01.01 (25 htv)	6 171
VNHY:n perustamisesta aiheutuva siirto momentilta 30.01.01 (17 htv)	5 159
VNHY:n perustamisesta aiheutuva siirto momentilta 31.01.01 (14 htv)	3 882
VNHY:n perustamisesta aiheutuva siirto momentilta 32.01.01 (33 htv)	10 383
VNHY:n perustamisesta aiheutuva siirto momentilta 33.01.01 (27 htv)	7 439
VNHY:n perustamisesta aiheutuva siirto momentilta 35.01.01 (13 htv)	3 850

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

VNHY:n perustamisesta aiheutuva siirto momentilta 35.01.04	118
Palkkausten tarkistukset	7
Yhteensä	82 113

2015 talousarvio	114 712 000
2014 I lisätalousarvio	1 440 000
2014 talousarvio	32 163 000
2013 tilinpäätös	32 160 000

29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 16 698 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Valtioneuvoston hallintoyksikkö aloittaa toimintansa valtioneuvoston kansliassa 1.3.2015.

Lisäys talousarvioesityksen 3 822 000 euroon nähden aiheutuu seuraavan taulukon mukaisista muutoksista:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Siirto momentilta 24.01.29	4 131
Siirto momentilta 25.01.29	691
Siirto momentilta 26.01.29	609
Siirto momentilta 27.01.29	534
Siirto momentilta 28.01.29	1 199
Siirto momentilta 29.01.29	913
Siirto momentilta 30.01.29	810
Siirto momentilta 31.01.29	597
Siirto momentilta 32.01.29	1 635
Siirto momentilta 33.01.29	1 135
Siirto momentilta 35.01.29	622
Yhteensä	12 876

2015 talousarvio	16 698 000
2014 talousarvio	3 450 000
2013 tilinpäätös	3 729 715

90. Muut menot*26. Suomi 100 (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 2 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden valmistelun palkkaus- ja muihin kustannuksiin
- 2) enintään kuuden henkilötyövuoden palkkakustannuksiin.

Valtuus

Valtioneuvoston kanslia saa tehdä vuosina 2015—2017 Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhla-vuoden järjestämiseksi sitovia sitoumuksia enintään 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 900 000 euroa talousarvioesityksen 1 100 000 euroon nähden aiheutuu hankkeiden tarkentuneista määrärahatarpeista.

Valtuus mahdollistaa välttämättömien Suomi 100 -hankkeen sopimusten ja muiden sitoumusten tekemisen vuonna 2015.

Valtuuden aiheuttamat menot erääntyvät vuosina 2016—2018.

2015 talousarvio	2 000 000
2014 talousarvio	1 100 000
2013 tilinpäätös	100 000

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 230 501 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) kunniakonsulien menojen maksamiseen
- 2) valtion virastoille maksettavien tutkimus- ja kehittämistoiminnasta aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen
- 3) ulkoasiainhallinnon toimialaan liittyvien tutkimusapurahojen maksamiseen
- 4) Suomeen suuntautuvien ministerivierailujen menojen ja niihin liittyvän tilapäisen työvoiman palkkioiden ja työnantajamaksujen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Muutos talousarvioesityksen 255 076 000 euroon nähden on 24 575 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 24 970 000 euroa (-37 htv) on valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvana siirtona momentille 23.01.01, 157 000 euroa Tallinnan oikeusalan asiantuntijan palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 25.30.01 sekä lisäyksenä 294 000 euroa Suomen Geneven pysyvän edustuston terveysalan erityisasiantuntijan palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentilta 33.01.01, 215 000 euroa on Suomen pysyvän edustuston EU:ssa raja-valvonta-asiantuntijan palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentilta 26.20.01 ja 43 000 euroa on palkkausten tarkistuksista johtuen.

Eläköitymisiän noustessa ei vuonna 2015 ole mahdollista lakkauttaa talousarvioesityksessä ehdotettua 10 ulkoasiainneuvoksen virkaa 1.9.2015 lukien, jonka johdosta talousarvioesitykseen nähden momentin päätösosan kolmas kappale on poistettu.

2015 talousarvio	230 501 000
2014 III lisätalousarvio	14 500 000
2014 I lisätalousarvio	154 000
2014 talousarvio	202 407 000
2013 tilinpäätös	200 551 000

29. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 318 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 4 131 000 euroa talousarvioesityksen 16 449 000 euroon nähden on siirtoa momentille 23.01.29.

2015 talousarvio	12 318 000
2014 talousarvio	19 627 000
2013 tilinpäätös	21 295 039

10. Kriisinhallinta

20. *Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 52 780 000 euroa.

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusajan menot	1 020 000
03.	Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	260 000
04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	2 177 000
05.	Yhteiset menot	5 226 000
06.	Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	987 000
08.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	10 249 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintameneihin	400 000
10.	Atalanta-operaation menot	711 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	1 149 000
14.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	27 318 000
15.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	1 145 000
16.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	790 000
17.	Keski-Afrikan tasavallan operaation menot (EUFOR RCA)	1 348 000
Yhteensä		52 780 000

Selvitysosa: Päätösosan kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan käyttösuunnitelman.

Lisäys talousarvioesityksen 37 172 000 euroon nähden on 15 608 000 euroa.

Suomi jatkaa johtovaltioroolissa UNIFIL-operaatioissa Libanonissa 31.5.2016 saakka. Operaatio jatkuu 350 sotilaan vahvuisena. Talousarvioesitykseen nähden on käyttösuunnitelmakohtaan 05. määrärahaan lisätty 2 086 000 euroa ja käyttösuunnitelmakohtaan 14. määrärahaan lisätty 13 863 000 euroa operaation jatkon perusteella. Suomi jatkaa osallistumistaan enintään 30 sotilaalla EU:n sotilaalliseen Keski-Afrikan tasavallan kriisinhallintaoperaatioon (EUFOR RCA) sen

keston ajan, kuitenkin enintään kuusi kuukautta. Suunnittelun perustana on käytetty 25 sotilaan vahvuutta. Talousarvioesitykseen nähden on käyttösuunnitelmaan lisätty kohta 17., jolle on osoitettu 1 348 000 euroa operaation jatkon perusteella. Lisäksi talousarvioesitykseen nähden on käyttösuunnitelmakohdan 06. määrärahaan lisätty 17 000 euroa operaation laskentaperusteiden tarkennuttua.

Talousarvioesitykseen nähden on käyttösuunnitelmakohdan 03. määrärahaa vähennetty 229 000 euroa operaation vahvuuden laskettua laskentaperusteena käytetystä neljästä sotilaasta kahteen sotilaaseen, käyttösuunnitelmakohdan 08. määrärahaa vähennetty 1 313 000 euroa operaation vahvuuden laskiessa 60 sotilaaseen syksyllä 2015 ja käyttösuunnitelmakohdan 11. määrärahaa vähennetty 164 000 euroa operaation laskentaperusteiden tarkennuttua.

Talousarvioesitykseen nähden käyttösuunnitelma-kohta 08. SKJA:n menot (ISAF-operaatio), Afganistan on korjattu käyttösuunnitelma-kohtaksi 08. Resolute Support -operaatio, Afganistan.

2015 talousarvio	52 780 000
2014 III lisätalousarvio	—
2014 I lisätalousarvio	2 800 000
2014 talousarvio	56 302 000
2013 tilinpäätös	43 502 995

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää:

6) Tekesin hallinnoimaan BEAM-kehitysinnovaatio-ohjelmaan. Määräraha on tältä osin budjetoitu maksatuspäätösperusteisena. Ohjelmassa yrityksille myönnettävään valtiontukeen sovelletaan valtioneuvoston asetusta tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta.

Myös vuoden 2014 talousarvion momentin 24.30.66 määrärahan käyttötarkoitusta laajennetaan edellä kohdassa 6) mainitulla tavalla.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäisen kappaleen kohta 6) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 6) ja päätösosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmanneksi kappaleeksi, jolloin talousarvioesityksen momentin päätösosan nykyiset kolmas, neljäs ja viides kappale muuttuvat neljänneksi, viidenneksi ja kuudenneksi kappaleeksi.

BEAM-kehitysinnovaatio-ohjelman tavoitteena on tukea sellaista yritysten, kansalaisjärjestöjen, opetus- ja tutkimusorganisaatioiden ja muiden toimijoiden innovaatioiden, tiedon ja osaamisen kehittämistoimintaa, joka hyödyttää kehitysmaiden köyhien ihmisten hyvinvointia, erityisesti kehitysmaiden vähävaraisten ihmisten BOP (base of the pyramid) -markkinoille kohdistuvien, köyhyyttä vähentävien tuotteiden ja palveluiden aikaansaamista. Tuki kohdistuu esimerkiksi uusien tuotteiden, palvelujen, liiketoiminta- ja yhteistyömuotojen, jakelukanavien, teknologioiden, ratkaisujen tai sosiaalisten innovaatioiden kehittämiseen, pilotoimiseen ja kaupallistamiseen. Ohjelmaa hallinnoi Tekes. Ohjelman tulostavoitteet määritellään yhdessä Tekesin kanssa siten, että ul-

koasiainministeriön asettamat kehityspoliittiset tavoitteet ja Tekesin tavoitteet ovat yhteensopivat.

Momentin perustelujen muutos koskee myös vuoden 2014 talousarviossa myönnettyä määrärahaa.

2015 talousarvio	801 422 000
2014 III lisätalousarvio	20 455 000
2014 I lisätalousarvio	48 946 000
2014 talousarvio	891 844 000
2013 tilinpäätös	940 392 000

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 22 775 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 26 649 000 euroon nähden on 3 874 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 4 536 000 euroa (-17 htv) valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvana siirtona momentille 23.01.01 sekä lisäyksenä 655 000 euroa (9 htv) siirtona momentilta 26.01.01 yhdenvertaisuustehtävien siirrosta johtuen ja 7 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

Tarkoituksena on siirtää sisäministeriöstä oikeusministeriöön yhdenvertaisuuslain mukaiset yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden edistämisen tehtävät 1.1.2015 lukien. Asia liittyy hallituksen esitykseen yhdenvertaisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi ja edellä mainittua hallituksen esitystä koskevaan täydentävään esitykseen.

2015 talousarvio	22 775 000
2014 III lisätalousarvio	35 000
2014 I lisätalousarvio	34 000
2014 talousarvio	27 592 000
2013 tilinpäätös	26 842 000

29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 57 309 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 691 000 euroa talousarvioesityksen 58 000 000 euroon nähden on siirtoa momentille 23.01.29.

2015 talousarvio	57 309 000
2014 talousarvio	60 000 000
2013 tilinpäätös	59 582 146

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

01. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 9 009 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 3 000 euroa talousarvioesityksen 9 006 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	9 009 000
2014 talousarvio	8 999 000
2013 tilinpäätös	8 944 000

02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 10 909 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 4 000 euroa talousarvioesityksen 10 905 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	10 909 000
2014 talousarvio	10 970 000
2013 tilinpäätös	10 907 000

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 246 210 000 euroa.

Hovioikeuksiin voidaan 1.3.2015 lukien perustaa neljä hovioikeudenneuvoksen (T14) virkaa edellyttäen, että samasta ajankohdasta lukien lakkautetaan neljä hovioikeudenlaamannin (T16) virkaa.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan neljänneksi kappaleeksi.

Lisäys 72 000 euroa talousarvioesityksen 246 138 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	246 210 000
2014 III lisätalousarvio	900 000
2014 I lisätalousarvio	-34 000
2014 talousarvio	259 182 000
2013 tilinpäätös	254 587 000

04. (25.10.04 ja 05) Oikeusaputoimistojen ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 60 076 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 20 000 euroa talousarvioesityksen 60 056 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	60 076 000
2014 I lisätalousarvio	-2 000 000
2014 talousarvio	41 782 000
2013 tilinpäätös	38 876 543

50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 45 020 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

4) enintään 1 320 000 euroa konkurssilain (120/2004) mukaisten julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkioihin sekä julkisselvityksestä aiheutuvien muiden konkurssimenettelyn menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 4) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 4).

Lisäys 220 000 euroa talousarvioesityksen 44 800 000 euroon nähden aiheutuu Aviron Fibres Oy:n julkisselvitysmenoista.

2015 talousarvio	45 020 000
2014 III lisätalousarvio	12 530 000
2014 I lisätalousarvio	70 000
2014 talousarvio	45 150 000
2013 tilinpäätös	57 817 023

20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta

01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 102 723 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 102 634 000 euroon nähden on 89 000 euroa, mistä 34 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 55 000 euroa siirrosta momentilta 25.40.01.

Hallitus on antanut eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi vankeuslain (767/2005) muuttamisesta. Esityksen mukaan vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon aloittamiseen liittyvät tehtävät keskitettäisiin Rikosseuraamuslaitokselle 1.3.2015 lukien. Tällä hetkellä osan näistä tehtävistä hoitaa ulosottolaitos. Koska lain voimaantuloajankohtaa on kuitenkin tarpeen siirtää kahdella kuukaudella, momentilta 25.20.01 momentille 25.40.01 talousarvioesityksessä siirrettäväksi ehdotettu määräraha pienenee 55 000 eurolla.

2015 talousarvio	102 723 000
2014 talousarvio	105 377 000
2013 tilinpäätös	106 214 000

30. Syyttäjät

01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 46 223 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 46 050 000 euroon nähden on 173 000 euroa, mistä 157 000 euroa aiheutuu Tallinnan oikeusalan asiantuntijan palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 24.01.01 ja 16 000 euroa palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	46 223 000
2014 talousarvio	45 923 000
2013 tilinpäätös	45 829 000

40. Rangaistusten täytäntöönpano

01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 228 946 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 228 942 000 euroon nähden on 4 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 59 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen ja vähennyksenä 55 000 euroa siirtona momentille 25.20.01.

Hallitus on antanut eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi vankeuslain (767/2005) muuttamisesta. Esityksen mukaan vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon aloittamiseen liittyvät tehtävät keskitettäisiin Rikosseuraamuslaitokselle 1.3.2015 lukien. Tällä hetkellä osan näistä tehtävistä hoitaa ulosottolaitos. Koska lain voimaantuloajankohtaa on kuitenkin tarpeen siirtää kahdella kuukaudella, momentilta 25.20.01 momentille 25.40.01 talousarvioesityksessä siirrettäväksi ehdotettu määräraha pienenee 55 000 eurolla.

2015 talousarvio	228 946 000
2014 talousarvio	229 206 000
2013 tilinpäätös	225 963 000

Pääluokka 26

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 16 409 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 21 528 000 euroon nähden on 5 119 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 4 471 000 euroa (-23 htv) valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvana siirtona momentille 23.01.01 ja 655 000 euroa (-9 htv) yhdenvertaisuustehtävien siirtona momentille 25.01.01 ja lisäyksenä 7 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

2015 talousarvio	16 409 000
2014 talousarvio	21 774 000
2013 tilinpäätös	21 460 000

29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 60 529 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 609 000 euroa talousarvioesityksen 61 138 000 euroon nähden on siirtoa momentille 23.01.29.

2015 talousarvio	60 529 000
2014 talousarvio	66 240 000
2013 tilinpäätös	69 880 762

50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 248 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten myöntämiseen meripelastustoimintaan.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Momentin määräraha 241 000 euroa on siirtoa momentilta 26.20.01 ja 7 000 euroa on siirtoa momentilta 32.40.51.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Suomen meripelastusseura	236 000
Ålands Sjöräddningssällskap	12 000
Yhteensä	248 000
2015 talousarvio	248 000

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahää 734 180 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioehdotuksen 731 032 000 euroon nähden on 3 148 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 114 000 euroa siirtona momentille 29.70.55 osana poliisiopiskelijoiden korkeakoulutuen muutosta ja 32 000 euroa siirtona momentille 29.70.57 osana poliisiopiskelijoiden ateriatuen muutosta sekä lisäyksenä 2 700 000 euroa poliisin operatiivisen toimintakyvyn turvaamiseen, 350 000 euroa Suojelupoliisin yhdyshenkilötoimintaan ja 244 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

2015 talousarvio	734 180 000
2014 I lisätalousarvio	2 387 000
2014 talousarvio	729 035 000
2013 tilinpäätös	724 613 000

21. KEJO-hankkeen yhteiset toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Mikäli vuoden 2013 talousarviossa tai vuoden 2014 kolmannessa lisätalousarviossa kenttäjohtojärjestelmän hankintaan tarkoitettua valtuutta on jäänyt käyttämättä vuonna 2014, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä sitoumuksia vuonna 2015.

Selvitysosa: Päätösosan valtuuskohta korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan.

Talousarvioesitykseen nähden on valtuuskohdassa huomioitu vuoden 2014 kolmanteen lisätalousarvioon sisältyvä kenttäjohtojärjestelmän hankintaan sisältyvä lisävaltuus.

Lisäksi talousarvioesitykseen nähden momentin määräraha on muutettu kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.

2015 talousarvio	4 000 000
2014 III lisätalousarvio	—
2014 I lisätalousarvio	—
2014 talousarvio	7 000 000
2013 tilinpäätös	1 000 000

20. Rajavartiolaitos

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 227 813 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) Rajavartiolaitoksen omistajahallinnassa olevien rakennusten sekä rakenteiden ja muiden rakennettujen kiinteistöjen ulkopuolella sijaitsevien rajavalvontaan ja koulutukseen käytettävien rakennusten ja rakenteiden perusparannuksesta ja uudisrakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen
- 2) rajavartiolain (578/2005) 81 §:n nojalla työsuhdeasuntojen vuokratukensaamiseen
- 3) EU:n hyväksymiin ja rahoittamiin hankkeisiin
- 4) Merivartiomuseon toiminnan tukemiseen.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Muutos talousarvioesityksen 228 186 000 euroon nähden on 373 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 16 000 euroa vahingonkorvaustoiminnan keskittämiseen suunnitellun siirron osittaisesta palautuksesta momentilta 28.50.50 ja 67 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen sekä vähennyksenä 215 000 euroa Suomen pysyvän edustuston EU:ssa rajavalvonta-asiantuntijan palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 24.01.01 ja 241 000 euroa siirtona momentille 26.01.50.

Talousarvioesitykseen nähden momentin päätösosan toisen kappaleen kohdat 1) ja 6) on poistettu tarpeettomina.

2015 talousarvio	227 813 000
2014 talousarvio	229 939 000
2013 tilinpäätös	228 870 000

70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 12 310 000 euroa.

Vuoden 2013 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 4 600 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan viidenneksi kappaleeksi.

Lisäys 4 600 000 euroa talousarvioesityksen 7 710 000 euroon nähden aiheutuu peruutetun määrärahan uudelleenbudjetoinnista.

Vuoden 2011 talousarviossa Rajavartiolaitos sai tilausvaltuuden AB/B 412 helikopterien uusimiseen, tilausvaltuus uusittiin vuoden 2012 talousarviossa. Hankinnan kokonaiskustannusarvio on 62 000 000 euroa. Hankkeen kilpailutuksen yhteydessä todettiin, että taloudellisin vaihtoehto on hankkia kaksi uutta Super Puma helikopteria ja yhdenmukaistaa kaksi uusinta AB/B 412 helikopteria. Sopimus kahden uuden Super Puma koneen hankinnasta tehtiin vuoden 2012 lopussa. Tilausvaltuuteen suunnitellusta määrärahasta 4 600 000 euroa kohdennetaan kahden jäljelle jäävän AB/B 412 helikopterin ja niiden varaosavaraston yhdenmukaistamiseen uusimalla helikoptereiden varusteita ja järjestelmiä sekä varaosia. Rajavartiolaitokselle myönnettiin vuoden 2013 kolmannessa lisätalousarviossa hankkeen määrärahojen viimeinen 18 000 000 euron osuus. Tästä määrärahasta ehdotetaan peruutettavaksi ja uudelleenbudjetoitavaksi 4 600 000 euroa. Syynä on kahden AB/B 412 helikopterin yhdenmukaistamisen viivästyminen siten, että viimeiset maksuerät hankkeesta toteutuvat vuoden 2016 aikana. Nykyinen vuoden 2013 määräraha ei ole enää käytettävissä vuonna 2016.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2015 talousarvio	12 310 000
2014 I lisätalousarvio	750 000
2014 talousarvio	—
2013 tilinpäätös	96 500 000

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 55 590 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Muutos talousarvioesityksen 53 318 000 euroon nähden on 2 272 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 2 441 000 euroa uuden hätäkeskustietojärjestelmän (Erica) käyttöönottoon liittyvistä menoista ja 18 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen ja vähennyksenä 187 000 euroa Hätäkeskuslaitoksen hätäkeskusuudistuksen johdosta vapautuneesta Tampereen toimitilasta aiheutuvasta vuokrasäästöstä.

2015 talousarvio	55 590 000
2014 III lisätalousarvio	4 144 000
2014 I lisätalousarvio	687 000
2014 talousarvio	65 326 000
2013 tilinpäätös	68 857 000

40. Maahanmuutto

01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 26 355 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 9 000 euroa talousarvioesityksen 26 346 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	26 355 000
2014 III lisätalousarvio	200 000
2014 talousarvio	26 609 000
2013 tilinpäätös	26 707 000

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 16 245 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 19 840 000 euroon nähden on 3 595 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 3 567 000 euroa (-14 htv) valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvana siirtona momentille 23.01.01 ja 32 000 euroa momentin muuttamisesta nettobudjetoiduksi sekä lisäyksenä 4 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

Talousarvioesitykseen nähden momentti on muutettu nettobudjetoiduksi.

Momentin selvitysosaan lisätään Toiminnan menot ja tulot -taulukko.

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2013 toteutuma	2014 varsinainen talousarvio	2015 esitys
Bruttomenot	17 956	20 183	16 277
Bruttotulot	-	-	32
Nettomenot	17 956	20 183	16 245
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	1 251		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	3 440		

2015 talousarvio	16 245 000
2014 talousarvio	20 183 000
2013 tilinpäätös	20 145 000

29. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 335 203 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 534 000 euroa talousarvioesityksen 335 737 000 euroon nähden on siirtoa momentille 23.01.29.

2015 talousarvio	335 203 000
2014 talousarvio	337 676 000
2013 tilinpäätös	324 265 014

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 843 060 000 euroa.

Valtuudet

1) Vuonna 2015 saa tehdä puolustusvoimien toiminnan edellyttämiä materiaalin ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtion talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2015—2018 enintään 121 491 000 euroa.

3) Vuonna 2015 saa tehdä ilmavoimien alkeis- ja peruslentokoulutuksen koulutusjärjestelmän hankkimiseksi pitkäaikaisia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2016—2018 enintään 39 000 000 euroa (Alkeis- ja peruslentokoulutuksen koulutusjärjestelmän hankinta -tilausvaltuus).

Alkeis- ja peruslentokoulutuksen koulutusjärjestelmän hankinta -tilausvaltuuden enimmäismäärän mukaiset suoritukset voidaan sitoa alaa kuvaavaan hintakehitykseen vuoden 2015 ensimmäisestä vuosineljänneksestä alkaen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan valtuuskohdan kohdat 1) ja 3) korvaavat talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan kohdat 1) ja 3).

Lisäys 350 000 euroa talousarvioesityksen 1 842 710 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

Vuoden 2015 toimintamenojen tilausvaltuuden enimmäismäärän lisääminen 39 838 000 eurolla talousarvioesityksen 81 653 000 euroon nähden johtuu ilmatorjunnan kunnossapitotarpeiden tarkentumisesta.

Alkeis- ja peruslentokoulutuksen koulutusjärjestelmän hankinta -tilausvaltuuden enimmäismäärän vähentäminen 6 000 000 eurolla talousarvioesityksen 45 000 000 euroon nähden johtuu hankintasuunnitelmien tarkentumisesta.

Tilausvaltuuksiin ehdotettavat muutokset toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen valtiontalouden kehysten puitteissa.

Edellä mainittujen tilausvaltuuksien muutosten johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2015	2016	2017	2018	2019—	Yhteensä vuodesta 2015 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
Peruslentokoulutus VN-kalustolla -tilausvaltuus	4 581	4 581	3 502	2 424		15 088
Vuoden 2012 toimintamenojen tilausvaltuus	7 000					7 000
Vuoden 2013 toimintamenojen tilausvaltuus	18 034	14 373				32 407
Puolustusvoimien logistiikka 2013 (PVLOG 2013) -tilausvaltuus	26 780	30 520	9 750			67 050
Vuoden 2014 toimintamenojen tilausvaltuus	66 400	22 400				88 800
KASI-järjestelmän ylläpito -tilausvaltuus	3 000	3 000	3 000	3 000	6 000	18 000
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	125 795	74 874	16 252	5 424	6 000	228 345
Uudet tilausvaltuudet						
Vuoden 2015 toimintamenojen tilausvaltuus	8 835	70 811	31 638	10 207		121 491
Kunnossapidon kumppanuus (Millog) -tilausvaltuus	99 948	99 254	97 214	95 559	189 028	581 003
Alkeis- ja peruslentokoulutuksen koulutusjärjestelmän hankinta -tilausvaltuus		2 000	22 000	15 000		39 000
Uudet tilausvaltuudet yhteensä	108 783	172 065	150 852	120 766	189 028	741 494
Valtuudet yhteensä	234 578	246 939	167 104	126 190	195 028	969 839
2015 talousarvio						1 843 060 000
2014 III lisätalousarvio						5 540 000
2014 I lisätalousarvio						293 000
2014 talousarvio						1 857 426 000
2013 tilinpäätös						1 784 193 000

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 416 810 000 euroa.

Muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen määrärahaa saa käyttää enintään 44 146 000 euroa.

Valtuus

1) Vuonna 2015 saa tehdä sotilaallisen maanpuolustuksen suorituskyvyn parantamiseksi puolustusvoimien materiaaliseen kehittämiseen liittyen uusia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2015—2019 enintään 194 800 000 euroa (Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2015 -tilausvaltuus, PVKEH 2015).

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen, päätösoosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan kolmannen kappaleen ja päätösoosan valtuuskohdan kohta 1) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan valtuuskohdan kohdan 1).

Vähennys 30 000 000 euroa talousarvioesityksen 446 810 000 euroon nähden aiheutuu siitä, että Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen 2013 (PVKEH 2013) -tilausvaltuuden menoja on myöhennetty 30 000 000 euroa vuodelta 2015 vuodelle 2017 liittyen ilmavoimien FMS (Foreign Military Sales) -hankintoihin.

PVKEH 2015 -tilausvaltuuden enimmäismäärän lisääminen 39 200 000 eurolla talousarvioesityksen 155 600 000 euroon nähden aiheutuu siitä, että puolustusvoimien taistelujärjestelmien yhteisten suorituskykyjen kehittämisohjelmaan on lisätty pitkän kantaman operatiivinen ampumatarvikehankinta ja tutkimuksen osuutta on lisätty. Ampumatarvikehankinta korvaa vuoden 2014 ensimmäisessä lisätalousarviossa Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen 2012 (PVKEH 2012) -tilausvaltuudesta vähennetyn Atacms-tykistöohjushankinnan. Vuoden 2015 määräraha lisääntyy 5 975 000 euroa talousarvioesitykseen verrattuna.

Valmiusyhtymien varustaminen (VYV 1) -tilausvaltuuden menoja on myöhennetty 4 375 000 euroa vuodelta 2015 vuodelle 2016, jotta määrärahat saadaan vastaamaan paremmin NH90-helikopterien myöhentyneitä toimituksia.

Muiden puolustusmateriaalihankintojen määrää on vähennetty 2 911 000 eurolla talousarvioesityksen 47 057 000 euroon nähden. Määrärahasta on siirretty 1 600 000 euroa PVKEH 2015 -tilausvaltuuteen sekä 1 311 000 euroa indeksi- ja valuuttakurssimenoihin.

Tehtyjen muutosten jälkeen määrärahasta arvioidaan käytettävän 362 013 000 euroa tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen, 10 651 000 euroa tilausvaltuuksiin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen ja 44 146 000 euroa muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

Edellä mainittujen tilausvaltuuksien muutosten johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2015	2016	2017	2018	2019—	Yhteensä vuodesta 2015 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
Valmiusyhtymien varustaminen (VYV 1) -tilausvaltuus	4 839	14 175	9 800	19 100		47 914
Helikopterien huolto- ja tukeutumishankintojen kehittäminen (HTH) -tilausvaltuus	580					580
Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen (PVKEH 2007) -tilausvaltuus	15 128	24 107				39 235
Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen (PVKEH 2009) -tilausvaltuus	48 710	22 042	15 000			85 752
Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen (PVKEH 2010) -tilausvaltuus	4 280					4 280

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2015	2016	2017	2018	2019—	Yhteensä vuodesta 2015 lähtien
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2012) -tilausvaltuus	45 000	79 380	10 000			134 380
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2013) -tilausvaltuus	99 421	132 250	59 900			291 571
Tekninen tutkimus, tuotekehitys ja hankevalmistelu 2013 (TTK-PROTO 2013) -tilausvaltuus	9 980	8 160				18 140
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2014) -tilausvaltuus	100 700	97 600	71 300	58 000	75 000	402 600
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	328 638	377 714	166 000	77 100	75 000	1 024 452
Uudet tilausvaltuudet						
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2015) -tilausvaltuus	33 375	63 050	63 850	16 825	17 700	194 800
Uudet tilausvaltuudet yhteensä	33 375	63 050	63 850	16 825	17 700	194 800
Valtuudet yhteensä	362 013	440 764	229 850	93 925	92 700	1 219 252
2015 talousarvio						416 810 000
2014 III lisätalousarvio						-35 046 000
2014 I lisätalousarvio						-7 750 000
2014 talousarvio						470 357 000
2013 tilinpäätös						656 871 000

19. Hawk Mk 51 -koneiden modifiointi (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 000 000 euroa.

Valtuus

Vuonna 2015 saa tehdä Hawk Mk 51 -koneiden modifioimiseksi pitkäaikaisia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2015—2018 enintään 15 200 000 euroa (Hawk Mk 51 -koneiden modifiointi -tilausvaltuus).

Hawk Mk 51 -koneiden modifiointi -tilausvaltuuden enimmäismäärän mukaiset suoritukset voidaan sítua alaa kuvaavaan hintakehitykseen vuoden 2015 ensimmäisestä vuosineljänneksestä alkaen.

Tilausvaltuuden maksatusmäärärahat sekä niihin liittyvät indeksien ja valuuttakurssien noususta aiheutuvat lisätarpeet tai alenemisesta syntyvät vähennykset budjetoidaan talousarviossa varainhoitovuoteen kuuluviksi maksuperusteisena.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Momentille ehdotetulla uudella tilausvaltuudella kunnostettaisiin seitsemän ilmavoimien Hawk Mk 51 -konetta lasiohjaamokoneiksi, jotka korvaisivat vuonna 2013 tuhoutuneiden Hawk Mk 66

-koneiden suorituskyvyn ja mahdollistaisivat tarvittavaa joustoa Hawk-kaluston elinjakson hallintaan.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2015	2016	2017	2018	2019—	Yhteensä vuodesta 2015 lähtien
Uusi tilausvaltuus						
Hawk Mk 51 -koneiden modifiointi -tilausvaltuus	4 000	2 000	4 600	4 600		15 200
Valtuudet yhteensä	4 000	2 000	4 600	4 600		15 200

2015 talousarvio 4 000 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 38 558 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

11) Suomen osallistumisesta Pohjoismaiden Base Camp -pooliin aiheutuviin menoihin.

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	993 000
02.	Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	275 000
03.	Sotilastarkkailijatoiminnan menot	3 355 000
04.	SKJA:n menot (ISAF-operaatio), Afganistan	7 612 000
06.	Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	47 000
07.	Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	6 063 000
08.	Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	9 500 000
09.	EU:n taisteluosastojen koulutusajan palkkaus-, muutto- ja asumismenot sekä siirtokorvaukset	181 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	310 000
13.	Atalanta-operaation menot	250 000
15.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	6 316 000
16.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	513 000
17.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	240 000
19.	Keski-Afrikan tasavallan kriisinhallintaoperaation menot (EUFOR/RCA)	1 040 000
20.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansainvälisestä helikopterirahastosta aiheutuviin menoihin, Pohjoismaiden Base Camp -pooliin osallistumisesta aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallinta-operaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	1 863 000
Yhteensä		38 558 000

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen, päätösoosan toisen kappaleen kohta 11) lisätään talousarvioesityksen momentin toisen kappaleen kohdaksi 11) ja päätösoosan käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan käyttösuunnitelman.

Lisäys 1 040 000 euroa talousarvioesityksen 37 518 000 euroon nähden aiheutuu siitä, että Suomi jatkaa osallistumistaan enintään 30 sotilaalla EU:n sotilaalliseen Keski-Afrikan tasavallan kriisinhallintaoperaatioon (EUFOR RCA) sen keston ajan, kuitenkin enintään kuusi kuukautta. Suunnittelun perustana on käytetty 25 sotilaan vahvuutta. Tämän johdosta talousarvioesitykseen nähden on käyttösuunnitelmaan lisätty kohta 19. Keski-Afrikan tasavallan kriisinhallintaoperaation menot (EUFOR RCA).

Suomi varautuu osallistumaan Pohjoismaiden Base Camp -materiaalin pooliin, jonka osallistumismaksu n. 300 000 euroa vuodessa maksetaan käyttösuunnitelmakohtaan 20. määrärahasta.

Talousarvioesitykseen nähden kustannusten tarkentumisesta johtuen on käyttösuunnitelmakohtaan 01. määrärahaan lisätty 163 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtaan 03. määrärahaan lisätty 164 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtaan 04. määrärahaan lisätty 507 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtaan 06. määrärahasta vähennetty 31 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtaan 07. määrärahaan lisätty 196 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtaan 09. määrärahaan lisätty 99 000 euroa, käyttösuunnitelmakohtaan 11. määrärahasta vähennetty 86 000 euroa ja käyttösuunnitelmakohtaan 16. määrärahaan lisätty 64 000 euroa. Edellä mainittujen käyttösuunnitelmakohtien määrärahojen muutokset, nettomäärältään 1 076 000 euroa, on katettu käyttösuunnitelmakohtaan 20 määrärahasta.

2015 talousarvio	38 558 000
2014 I lisätalousarvio	-2 800 000
2014 talousarvio	60 066 000
2013 tilinpäätös	61 478 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 29 939 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 37 488 000 euroon nähden on 7 549 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 7 560 000 euroa (-24 htv) valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvana siirtona momentille 23.01.01 ja lisäyksenä 11 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

2015 talousarvio	29 939 000
2014 talousarvio	39 971 000
2013 tilinpäätös	38 823 000

29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 102 925 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 1 199 000 euroa talousarvioesityksen 104 124 000 euroon nähden on siirtoa momentille 23.01.29.

2015 talousarvio	102 925 000
2014 talousarvio	79 144 000
2013 tilinpäätös	78 633 699

10. Verotus ja tulli

01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 410 566 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 110 000 euroa talousarvioesityksen 410 456 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	410 566 000
2014 III lisätalousarvio	820 000
2014 II lisätalousarvio	2 500 000
2014 I lisätalousarvio	27 900 000
2014 talousarvio	431 903 000
2013 tilinpäätös	431 378 000

02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 163 403 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 49 000 euroa talousarvioesityksen 163 354 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	163 403 000
2014 talousarvio	166 359 000
2013 tilinpäätös	167 475 000

20. Palvelut valtioyhteisölle

01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 28 089 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 9 000 euroa talousarvioesityksen 28 080 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	28 089 000
2014 III lisätalousarvio	620 000
2014 talousarvio	30 617 000
2013 tilinpäätös	31 856 000

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto

01. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 50 356 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 19 000 euroa talousarvioesityksen 50 337 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	50 356 000
2014 I lisätalousarvio	325 000
2014 talousarvio	51 454 000
2013 tilinpäätös	50 451 000

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 58 524 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 57 805 000 euroon nähden on 719 000 euroa, mistä kertaluonteinen 700 000 euroa aiheutuu ympäristövastuualueen lupien käsittelyruuhkan purkamisesta ja 19 000 euroa palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	58 524 000
2014 I lisätalousarvio	716 000
2014 talousarvio	57 878 000
2013 tilinpäätös	55 926 000

02. Maistraattien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 31 092 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 10 000 euroa talousarvioesityksen 31 082 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	31 092 000
2014 III lisätalousarvio	-500 000
2014 I lisätalousarvio	236 000
2014 talousarvio	32 181 000
2013 tilinpäätös	32 749 000

50. Eläkkeet ja korvaukset

50. Vahingonkorvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 40 009 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 16 000 euroa talousarvioesityksen 40 025 000 euroon nähden aiheutuu vahingonkorvaustoiminnan keskittämiseen suunnitellun siirron osittaisesta palautuksesta momentille 26.20.01.

2015 talousarvio	40 009 000
2014 talousarvio	39 185 000
2013 tilinpäätös	41 934 255

70. Valtionhallinnon kehittäminen

01. Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää:

5) enintään seitsemää henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen (2 vuotta) lisähenkilöstön palkkaamiseen julkisen hallinnon ICT-strategiaan ja avoimen tiedon ohjelmaan, valtion ympärivuorokautisen tietoturvatoinnin suunnitteluun ja toteutukseen sekä julkisen hallinnon tieto- ja kyberturvallisuuden ja varautumisen ohjaamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan kohta 5) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 5).

2015 talousarvio	4 600 000
2014 I lisätalousarvio	-450 000
2014 talousarvio	11 613 000
2013 tilinpäätös	14 300 000

03. Kansallisen tietotalan ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää menojen maksamiseen, jotka aiheutuvat:

2) tietotalan (ICT) kansallisten ratkaisujen edellyttämän enintään 25 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstömäärän palkkaamisesta.

Selvitysosa: Päätösosan kohta 2) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 2).

2015 talousarvio	32 000 000
2014 talousarvio	13 000 000

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 221 134 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 434 000 euroa talousarvioesityksen 221 568 000 euroon nähden aiheutuu tässä täydentävässä esityksessä ehdotetuista tuloarvioiden muutoksista.

2015 talousarvio	221 134 000
2014 III lisätalousarvio	3 203 000
2014 II lisätalousarvio	-1 046 000
2014 I lisätalousarvio	2 448 000
2014 talousarvio	211 206 000
2013 tilinpäätös	209 391 832

90. Kuntien tukeminen

22. Kunta- ja palvelurakennemuutosten toteuttaminen (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää:

2) enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen kunta- ja palvelurakennemuutosten ohjaus- ja hanketehtäviin. Nämä voidaan toteuttaa henkilötyövuositavoitteiden ulkopuolella.

Selvitysosa: Päätösosan kohta 2) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 2).

Määräaikaisen henkilöstön palkkaus oikeuden muutos johtuu laajentuneesta tarpeesta tukea kuntien sopeutumista kunta- ja palvelurakennemuutostilanteisiin.

2015 talousarvio	600 000
2014 talousarvio	600 000
2013 tilinpäätös	600 000

30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 8 494 178 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 8 441 261 000 euroon nähden on 52 917 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 49 516 000 euroa liittyen verotuloihin perustuvan tasauksen laskentatietojen oikaisuun ja valtionosuuden määräytymisperusteiden tarkistukseen uusien tietojen perusteella, 102 000 euroa siirtana momentilta 29.10.01 liittyen esiopetuksen muuttumiseen velvoittavak-

si, 1 399 000 euroa siirtona momentilta 29.10.30 liittyen hallituksen esitykseen laiksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta, 4 800 000 euroa omaishoidon tuen kehittämiseen ja 2 100 000 euroa kielilain 5 §:n muutoksen taloudellisiin vaikutuksiin Närpiön kunnan muuttuessa kaksikieliseksi vuoden 2015 alusta sekä vähennyksenä 5 000 000 euroa päivystysjärjestelmän uudistamisen johdosta.

2015 talousarvio	8 494 178 000
2014 III lisätalousarvio	8 058 000
2014 I lisätalousarvio	8 816 000
2014 talousarvio	8 612 665 000
2013 tilinpäätös	8 676 001 810

34. Paikallisten kuntakokeilujen rahoitus (siirtomääräraha 3 v)

Kohdassa 1 ja 2 tarkoitetut valtionavustukset voidaan myöntää yleisavustuksena.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmanneksi kappaleeksi.

2015 talousarvio	520 000
2014 III lisätalousarvio	—
2014 talousarvio	520 000

92. EU ja kansainväliset järjestöt

60. Siirto rahoitusvakausrahoitukseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 170 500 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 4 500 000 euroa talousarvioesityksen 166 000 000 euroon nähden aiheutuu pankkiveron tuoton ennakoitua suuremmasta kertymästä talousarviovuonna 2014. Tuloarvion lisäys 4 500 000 euroa on otettu huomioon momentilla 11.01.05 vuoden 2014 kolmannessa lisätalousarvioesityksessä.

Vuoden 2014 talousarviossa on momentille 11.01.05 budjetoitua tuloarviota vastaava määräraha budjetoitu momentille 28.99.87. Vuoden 2015 talousarvioesityksessä ehdotetaan momentilla 28.99.87, että vuosien 2013 ja 2014 talousarviossa myönnetty kolmevuotiset siirtomäärärahat yhteensä 266 000 000 euroa peruutetaan. Peruutetusta määrärahasta 166 000 000 euroa ehdotetaan uudelleenbudjetoitavaksi momentille 28.92.60. Edellä olevan johdosta vuoden 2014 kolmannessa lisätalousarvioesityksessä ei ole ehdotettu budjetoitavaksi momentille 28.99.87 momentin 11.01.05 tuloarvion lisäystä vastaavaa määrärahaa.

Tuloarvion lisäystä vastaava määräraha ehdotetaan nyt otettavaksi huomioon lisäyksenä momentin 28.92.60 määrärahan mitoituksessa.

2015 talousarvio	170 500 000
------------------	-------------

69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 965 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 50 000 000 euroa talousarvioesityksen 2 015 000 000 euroon nähden johtuu siitä, että aikaisempia vuosia koskevien BKTL- ja ALV-maksupohjien tarkistuksen mukaisten hyvitysten ennakoitaan palautuvan osin vuonna 2015 sekä siitä, että vuoden 2014 EU:n lisätalousarvioesitysten odotetaan tulevan voimaan ja vähentävän Suomen maksuja vuonna 2015.

2015 talousarvio	1 965 000 000
2014 talousarvio	2 015 000 000
2013 tilinpäätös	2 027 689 677

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 20 645 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 26 488 000 euroon nähden on 5 843 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 6 171 000 euroa (-25 htv) valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvana siirtona momentille 23.01.01 sekä lisäyksenä 320 000 euroa varhaiskasvatuslain ensimmäisen vaiheen käynnistämiseen ja 8 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

2015 talousarvio	20 645 000
2014 talousarvio	27 776 000
2013 tilinpäätös	27 624 000

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 22 235 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

5) EU:n rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 5) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 5).

Lisäys talousarvioesityksen 20 005 000 euroon nähden on 2 230 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 225 000 euroa varhaiskasvatuslain ensimmäisen vaiheen käynnistämiseen, 5 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen ja 2 000 000 euroa säästötoimenpiteiden kerta-luonteiseen jaksottamiseen, mistä 1 500 000 euroa siirtona momentilta 29.10.01 ja 500 000 euroa siirtona momentilta 29.30.20. Käynnistetään opetushallituksen toiminnan sopeuttamiseen liittyvä prosessi, jonka yhteydessä selvitetään mahdollinen rahoitustarve jatkovuosina.

2015 talousarvio	22 235 000
2014 talousarvio	22 668 000
2013 tilinpäätös	22 656 000

22. *Eräät käyttöoikeuskorvaukset (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 22 488 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

2) enintään 8 225 000 euroa suojattujen teosten tekijöille maksettavan lainauskorvauksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 2) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 2).

Lisäys 4 000 000 euroa talousarvioesityksen 18 488 000 euroon nähden aiheutuu lainauskorvausten tason nostamisesta.

2015 talousarvio	22 488 000
2014 talousarvio	18 338 000
2013 tilinpäätös	18 088 000

29. *Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 29 198 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 913 000 euroa talousarvioesityksen 30 111 000 euroon nähden on siirtoa momentille 23.01.29.

2015 talousarvio	29 198 000
2014 talousarvio	30 803 000
2013 tilinpäätös	33 627 530

50. *Eräät avustukset (kiinteä määräraha)*

Momentille myönnetään 898 000 euroa.

Käyttösuunnitelma (euroa)

1.	Svenska Finlands folkting -nimisestä järjestöstä annetun lain (1331/2003) mukainen valtionavustus	575 000
2.	Paasikivi-Seura	10 000
3.	Tammenlehvän perinneliitto	63 000
4.	Ruotsinkielisen viittomakielen elvytysohjelma	250 000
Yhteensä		898 000

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 250 000 euroa talousarvioesityksen 648 000 euroon nähden aiheutuu ruotsinkielisen viittomakielen elvytysohjelmasta.

2015 talousarvio	898 000
2014 talousarvio	748 000
2013 tilinpäätös	685 000

10. Yleissivistävä koulutus

01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 46 754 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 48 740 000 euroon nähden on 1 986 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 16 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen sekä vähennyksenä 102 000 euroa siirtona momentille 28.90.30 esiopetuksen muuttamiseksi velvoittavaksi, 400 000 euroa siirtona momentille 29.10.02 ylioppilastutkinnon sähköistämiseksi ja 1 500 000 euroa siirtona momentille 29.01.02 Opetushallituksen säästötoimenpiteiden jaksottamiseksi.

2015 talousarvio	46 754 000
2014 III lisätalousarvio	-400 000
2014 talousarvio	50 924 000
2013 tilinpäätös	49 443 000

02. Ylioppilastutkintolautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 270 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 400 000 euroa talousarvioesityksen 1 870 000 euroon nähden aiheutuu siirrosta momentilta 29.10.01 ylioppilastutkinnon sähköistämiseen.

2015 talousarvio	2 270 000
2014 III lisätalousarvio	400 000
2014 talousarvio	1 949 000
2013 tilinpäätös	1 905 000

30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 733 744 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

7) enintään 8 897 000 euroa innovatiivisiin oppimisympäristöihin, digitaalisiin koulutuspalveluihin, tieto- ja viestintätekniikan opetusikäytön edistämiseen sekä sen hyödyntämisen kehittä-

miseen ylioppilastutkinnon suorittamisessa ja ylioppilastutkintolautakunnan tieto- ja viestintä- teknologiseen varustamiseen sekä koulujen ja oppilaitosten kansainväliseen toimintaan

9) enintään 10 000 000 euroa avustuksina erityisopetuksen laadun kehittämiseen ja siihen liittyvään koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen

13) Suomen ja Ruotsin välillä yhteistyöstä ulkomaanopetuksen alalla tehdyn sopimuksen mukaisten menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen ja päätösoosan toisen kappaleen kohdat 7), 9) ja 13) korvaavat talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdat 7), 9) ja 13).

Muutos talousarvioesityksen 741 056 000 euroon nähden on 7 312 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 1 399 000 euroa siirtona momentille 28.90.30 oppilas- ja opiskelija- huoltolain muuttamiseen ja 7 913 000 euroa perusopetuksen indeksijäädytysten jatkamiseen vuodelle 2015 sekä lisäyksenä 2 000 000 euroa siirtona momentilta 29.30.20 innovatiivisiin oppimisympäristöihin, digitaalisiin koulutuspalveluihin, tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön edistämiseen sekä sen hyödyntämisen kehittämiseen ylioppilastutkintolautakunnan tieto- ja viestintäteknologiseen varustamiseen sekä koulujen ja oppilaitosten kansainväliseen toimintaan.

2015 talousarvio	733 744 000
2014 II lisätalousarvio	15 000 000
2014 talousarvio	844 023 000
2013 tilinpäätös	817 307 162

20. Ammatillinen koulutus

30. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Määrärahaa saa käyttää:

1) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten sekä muiden avustusten maksamiseen

2) enintään 6 072 000 euroa edellä mainitun lain 44 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin sekä avustuksina ammatillisen koulutuksen yhteisiin tehtäviin ja laatupalkintoihin ja Örebron kuulovammaisten oppilaitoksen suomalaisten ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kustannusten kattamiseen

3) enintään 851 000 euroa avustuksina ammatillisen erityisopetuksen kehittämis- ja palvelutoiminnan sekä työelämälähtöisyyden vahvistamiseen

4) enintään 1 825 000 euroa avustuksina virtuaalisten oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen.

Talousarvioesitykseen nähden momentin päätösoosan toisen kappaleen kohta 5) on poistettu, koska sen vaatima määräraha on siirretty talousarvioesityksessä momentille 29.20.21.

2015 talousarvio	492 096 000
2014 talousarvio	722 067 000
2013 tilinpäätös	721 056 763

30. Aikuiskoulutus

20. Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 19 147 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys talousarvioesityksen 21 647 000 euroon nähden on 2 500 000 euroa, mistä 2 000 000 euroa on siirtoa momentille 29.10.30 ja 500 000 euroa siirtoa momentille 29.01.02.

2015 talousarvio	19 147 000
2014 talousarvio	23 147 000
2013 tilinpäätös	25 347 000

21. Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 890 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

5) rakennemuutoksen johdosta käynnistettävien täydennyskoulutusohjelmien ja erikoistumiskoulutusten rahoittamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 5) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 5).

Lisäys 450 000 euroa talousarvioesityksen 6 440 000 euroon nähden aiheutuu ICT-alan rakennemuutoksen vauhdittamiseksi ja äkillisen rakennemuutoksen haittavaikutusten minimoimiseksi käynnistettävien täydennyskoulutusohjelmien ja erikoistumiskoulutusten rahoittamisesta.

2015 talousarvio	6 890 000
2014 III lisätalousarvio	3 000 000
2014 I lisätalousarvio	1 000 000
2014 talousarvio	3 010 000
2013 tilinpäätös	4 010 000

33. Nuorten aikuisten osaamisohjelma ja aikuisten osaamisperustan vahvistaminen (arviomääräraha)

Määrärahaa saa käyttää:

1) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten oppisopimuksena järjestettävän ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavan ammatillisen lisäkoulutuksen valtionosuuksien maksamiseen

2) enintään 52 440 000 euroa valtionavustuksina näyttötutkintoon valmistavaan ammatilliseen peruskoulutukseen, ammattitutkintoon valmistavaan koulutukseen ja erikoisammattitutkintoon valmistavaan koulutukseen, tutkintotilaisuuksien järjestämiseen sekä tuki-, ohjaus- ja neuvontapalveluihin. Rahoitusta voidaan käyttää tutkinnon osien suorittamiseen.

Oppisopimusopiskelijoiden enimmäismäärä ammatillisessa lisäkoulutuksessa on enintään 1 520. Oppisopimuksena järjestettävän ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen yksikköhinta on 3 268,70 euroa.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Kohdistamalla oppilaitosmuotoisen lisäkoulutuksen valtionosuuksia oppisopimusmuotoisen lisäkoulutuksen valtionosuuksien lisäämiseen 1 000 opiskelijalla ja valtionavustuksien lisäämiseen 440 000 eurolla pyritään vahvistamaan kohderyhmän tarpeisiin soveltuvaa koulutustarjontaa.

2015 talousarvio	57 440 000
2014 I lisätalousarvio	10 000 000
2014 talousarvio	52 000 000
2013 tilinpäätös	22 418 597

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

02. Arkistolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 688 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 5 000 euroa talousarvioesityksen 18 683 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	18 688 000
2014 talousarvio	19 102 000
2013 tilinpäätös	19 554 000

20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 45 160 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

6) rakennemuutoksen johdosta käynnistettävien tutkintoon johtavien muutokoulutusohjelmien rahoittamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 6) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 6).

Lisäys 2 000 000 euroa talousarvioesityksen 43 160 000 euroon nähden aiheutuu ICT-alan rakennemuutoksen vauhdittamiseksi ja äkillisen rakennemuutoksen haittavaikutusten minimoimiseksi yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa käynnistettävien tutkintoon johtavien muutokoulutusohjelmien rahoittamisesta.

2015 talousarvio	45 160 000
2014 I lisätalousarvio	9 450 000
2014 talousarvio	31 964 000
2013 tilinpäätös	35 631 000

70. Opintotuki

55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 800 076 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 114 000 euroa talousarvioesityksen 799 962 000 euroon nähden aiheutuu opintotuen piiriin tulevien poliisiammattikorkeakouluopiskelijoiden määrän täsmentymisestä siirtona momentilta 26.10.01.

2015 talousarvio	800 076 000
2014 I lisätalousarvio	2 096 000
2014 talousarvio	781 256 000
2013 tilinpäätös	727 064 276

57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 31 361 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 32 000 euroa talousarvioesityksen 31 329 000 euroon nähden aiheutuu ateriatuen piiriin tulevien poliisiammattikorkeakouluopiskelijoiden aterioiden määrän täsmentymisestä siirtona momentilta 26.10.01.

2015 talousarvio	31 361 000
2014 I lisätalousarvio	137 000
2014 talousarvio	30 750 000
2013 tilinpäätös	29 635 906

80. Taide ja kulttuuri

03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 524 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 180 000 euroa talousarvioesityksen 2 344 000 euroon nähden aiheutuu Suomenlinnan käytäväverkoston ja vallivyöhykkeen maastovaurioiden kunnostamisesta.

2015 talousarvio	2 524 000
2014 I lisätalousarvio	250 000
2014 talousarvio	2 723 000
2013 tilinpäätös	2 937 000

04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 19 422 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 6 000 euroa talousarvioesityksen 19 416 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	19 422 000
2014 III lisätalousarvio	250 000
2014 I lisätalousarvio	—
2014 talousarvio	19 543 000
2013 tilinpäätös	24 513 000

34. Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Vuonna 2015 saa myöntää valtionavustusta yleisten kirjastojen perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionavustukset ovat yhteensä enintään 13 500 000 euroa. Valtionavustuksista enintään 1 500 000 euroa saa myöntää toteutusaikaisena.

Selvitysosa: Päätösosan valtuuskohta korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan.

Valtuuden lisäys 9 000 000 eurolla talousarvioesityksen 4 500 000 euroon nähden aiheutuu yleisten kirjastojen vuosille 2014—2017 vahvistetun rahoitussuunnitelman toteuttamisesta siten, että

rahoitusuunnitelmaan sisältyviä hankkeita koskevat valtionavustuspäätökset on mahdollista tehdä vielä vuoden 2015 loppuun mennessä. Myönnettävillä valtionavustuksilla arvioidaan voitavan uusia yhdeksän kirjastoautoa sekä rakentaa ja peruskorjata 12 kirjastoa (yhteensä 12 500 m²).

2015 talousarvio	4 500 000
2014 talousarvio	4 500 000
2013 tilinpäätös	5 000 000

41. Yksityisen kopioinnin hyvitys (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yksityisen kopioinnin hyvityksen järjestämiseen.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Määrärahalla hyvitetään tekijänoikeudella suojattujen teosten tekijöille ja muille oikeudenhaltijoille sitä, että teoksia ja lähioikeuden suojan kohteita kopioidaan yksityiseen käyttöön tekijänoikeuslaissa säädetyn rajoituksen nojalla.

Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesityksen täydentävään esitykseen liittyvän esityksen tekijänoikeuslain (404/1961) muuttamisesta.

2015 talousarvio	11 000 000
------------------	------------

52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen edistämiseen (arviomääräraha)

Määrärahaa saa käyttää:

4) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen teattereille ja orkestereille, enintään 3 858 000 euroa teatteri- ja orkesterilain (730/1992) 6 a §:n mukaisen valtionavustuksen maksamiseen ja enintään 3 709 000 euroa valtionavustusten maksamiseen valtionosuuden piiriin kuuluvien teattereiden, orkestereiden ja museoiden työllisyyttä edistäviin hankkeisiin.

Selvitysosa: Päätösoosan kohta 4) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdan 4).

2015 talousarvio	236 962 000
2014 talousarvio	237 069 000
2013 tilinpäätös	224 633 630

90. Liikuntatoimi

Valtuus

Valtio sitoutuu Olympiastadionin perusparannushankkeeseen vuosina 2015—2018 yhteensä enintään 51 800 000 eurolla edellyttäen, että Helsingin kaupunki osallistuu hankkeen kustannuksiin vähintään yhtä suurella osuudella.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen luvun päätösosaksi.

Olympiastadionin perusparannushankkeen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 209 milj. euroa. Valtio osallistuu hankkeen kustannuksiin Helsingin kaupungin kanssa. Perusparannushankkeelle osoitettu valtionrahoitus on yhteensä enintään 104,5 milj. euroa. Valtio on osoittanut hankkeeseen rahoitusta vuosien 2011—2014 talousarvioissa yhteensä 52,7 milj. euroa. Rahoituksesta 40 milj. euroa osoitetaan vuonna 2015 momentilta 29.90.54 ja loppuosuus, enintään 11,8 milj. euroa, vuosina 2016—2018 momentilta 29.90.50. Hankkeen rahoituksen etupainotteisuudesta johtuva korkohyöty osoitetaan edunsaajalle ja tämä lasketaan osaksi valtion rahoituksen kokonaissummaa, mikä vastaavasti vähentää momentilta 29.90.50 maksettavien avustusten määrää.

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. (30.01, osa) Hallinto ja tutkimus

01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 23 818 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 28 886 000 euroon nähden on 5 068 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 5 159 000 euroa (-17 htv) valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvana siirtona momentille 23.01.01, 50 000 euroa yhden henkilötövuoden palkkausmenojen siirtona momentille 30.01.05, 67 000 euroa yhden henkilötövuoden palkkausmenojen siirtona momentille 32.01.02 sekä lisäyksenä 200 000 euroa siirtona maa- ja metsätalousministeriön toimintaedellytysten turvaamiseksi momentilta 30.40.62 ja 8 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

2015 talousarvio	23 818 000
2014 III lisätalousarvio	210 000
2014 I lisätalousarvio	-963 000
2014 talousarvio	30 596 000
2013 tilinpäätös	30 951 000

05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 90 392 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 90 311 000 euroon nähden on 81 000 euroa, mistä 50 000 euroa aiheutuu yhden henkilötövuoden palkkausmenojen siirrosta momentilta 30.01.01 ja 31 000 euroa palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	90 392 000
------------------	------------

29. *Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 27 729 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 810 000 euroa talousarvioesityksen 28 539 000 euroon nähden on siirtoa momentille 23.01.29.

2015 talousarvio	27 729 000
2014 talousarvio	30 500 000
2013 tilinpäätös	28 900 035

20. (30.20, osa, 01, osa ja 30) Maa- ja elintarviketalous

02. *(30.30.01) Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 41 757 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 17 000 euroa talousarvioesityksen 41 740 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	41 757 000
2014 I lisätalousarvio	—
2014 talousarvio	41 521 000
2013 tilinpäätös	41 690 000

03. *(30.01.03) Maaseutuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 25 307 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 24 687 000 euroon nähden on 620 000 euroa, mistä 600 000 euroa aiheutuu viljelijätukien hallinnointijärjestelmän uudistamisesta, jossa lisärahoitus on tarpeen hankkeen uudistamisen etenemiseksi siten, että vuoden 2015 viljelijätukien hakeminen, käsittely ja maksatus voidaan varmistaa uuden ohjelmakauden vaatimusten mukaisesti. Lisäyksestä 5 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 15 000 euroa siirrosta momentilta 32.01.01, joka vastaa EU:n vähävaraisille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston (FEAD) toimeenpanoon liittyvien tehtävien menoja, jotka on rahoitettava kansallisesti.

2015 talousarvio	25 307 000
2014 talousarvio	27 021 000
2013 tilinpäätös	27 449 000

41. EU-tulotuki ja EU-markkinatuki (arviomääräraha)

Määrärahaa saa käyttää:

3) maataloudelle kohdennetun EU:n kokonaan rahoittaman kriisituen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösohan kohta 3) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösohan toisen kappaleen kohdaksi 3).

Muutos tekee mahdolliseksi maksaa maataloudelle kohdennettua EU:n kokonaan rahoittamaa kriisitukea myöhemmin EU:ssa tehtävän päätöksen mukaisesti. Koska tuen muodosta ja määrästä ei ole vielä yksityiskohtaisia päätöksiä, ei tässä vaiheessa ehdoteta määrärahan lisäystä.

2015 talousarvio	531 000 000
2014 I lisätalousarvio	—
2014 talousarvio	530 000 000
2013 tilinpäätös	523 245 713

40. (30.40, osa, 20, osa, 50 ja 60) Luonnonvaratalous

51. (30.40.51 ja 52, osa) Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 9 577 000 euroa.

Määrärahasta käytetään 100 000 euroa avustuksena Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry:lle.

Selvitysosa: Päätösohan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösohan ensimmäisen kappaleen ja päätösohan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösohan kolmanneksi kappaleeksi, jolloin talousarvioesityksen momentin päätösohan nykyiset kolmas ja neljäs kappale muuttuvat neljänneksi ja viidenneksi kappaleeksi.

Lisäys 100 000 euroa talousarvioesityksen 9 477 000 euroon nähden aiheutuu avustuksesta Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry:lle.

2015 talousarvio	9 577 000
2014 talousarvio	9 291 000
2013 tilinpäätös	8 981 146

62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 36 284 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään 70 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösohan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösohan ensimmäisen kappaleen ja päätösohan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösohan kolmannen kappaleen.

Vähennys 200 000 euroa talousarvioesityksen 36 484 000 euroon nähden aiheutuu siirrosta maaja metsätalousministeriön toimintaedellytysten turvaamiseksi momentille 30.01.01.

Lisäys talousarvioesityksen 40 henkilötyövuoteen nähden on 30 henkilötyövuotta, mikä aiheutuu kalastuksen tiedonkeruun kansallisen ohjelman sisällyttämisestä Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta osittain rahoitettavaan toimintaohjelmaan. Kerättyä tietoa käytetään hyvin laajasti EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tukemiseksi ja sen vaikutusten arvioimiseksi.

2015 talousarvio	36 284 000
2014 I lisätalousarvio	7 740 000
2014 talousarvio	1 650 000
2013 tilinpäätös	13 439 000

63. Metsähallitus

1. Peruspääoman muutokset

Metsähallituksen peruspääomaa voidaan alentaa 14,21 milj. eurolla, johon sisältyy vähennyksenä 15 milj. euroa peruspääoman palautusta. Muutoksen jälkeen peruspääoman arvo on 2 511,5 milj. euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen luvun päätösosan kohdan 1.

Vuoden 2015 talousarvioesityksessä peruspääomaa ehdotettiin korotettavaksi 0,79 milj. euroa. Muutoksena tähän Metsähallituksen peruspääomaa ehdotetaan tämän lisäksi alennettavaksi 15 milj. eurolla, mitä vastaavasti Metsähallitus palauttaa 15 milj. euroa momentille 12.30.99 tulo-kertymän lisäyksenä. Muutosten yhteisvaikutuksena Metsähallituksen peruspääomaa voidaan alentaa 14,21 milj. eurolla.

Vuoden 2015 talousarvioesityksessä vuoden 2014 lopun peruspääoman määräksi on arvioitu 2 537,2 milj. euroa. Vuoden 2014 kolmannen lisätalousarvioesityksen muutoksen jälkeen peruspääoman määräksi vuoden 2014 lopussa arvioidaan 2 525,7 milj. euroa. Kun peruspääomaa voidaan alentaa 14,21 milj. eurolla vuonna 2015, on peruspääoman arvo muutoksen jälkeen 2 511,5 milj. euroa.

70. Maanmittaus ja tietovarannot

01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 47 506 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 26 000 euroa talousarvioesityksen 47 480 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	47 506 000
2014 talousarvio	50 463 000
2013 tilinpäätös	50 897 000

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 16 483 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 20 360 000 euroon nähden on 3 877 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 3 882 000 euroa (-14 htv) valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvana siirtona momentille 23.01.01 ja lisäyksenä 5 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

2015 talousarvio	16 483 000
2014 talousarvio	20 721 000
2013 tilinpäätös	20 731 000

29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 352 984 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 597 000 euroa talousarvioesityksen 353 581 000 euroon nähden on siirtoa momentille 23.01.29.

2015 talousarvio	352 984 000
2014 talousarvio	383 438 000
2013 tilinpäätös	418 339 932

10. Liikenneverkko

01. Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 81 080 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 20 000 euroa talousarvioesityksen 81 060 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	81 080 000
2014 talousarvio	86 154 000
2013 tilinpäätös	86 355 000

20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 917 159 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 10 000 000 euroa talousarvioesityksen 907 159 000 euroon nähden on kertaluonteinen ja aiheutuu lisäpanostuksen kohdistamisesta seutu- ja kantateiden päällysteiden, kriittisten siltojen ja väylärakenteiden parantamiseen. Lisäyksellä on tarkoitus pienentää syntynyttä korjausvelkaa.

2015 talousarvio	917 159 000
2014 II lisätalousarvio	500 000
2014 I lisätalousarvio	25 954 000
2014 talousarvio	990 484 000
2013 tilinpäätös	969 235 000

35. Valtionavustus länsimetron rakentamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen länsimetron rakentamiseen välillä Ruoholahti—Matinkylä.

Valtuus

Länsimetron rakentamisen avustamiseen välillä Matinkylä—Kivenlahti saa sitoutua niin, että avustuserien maanrakennuskustannusindeksillä kutakin maksuhetkeä edeltävän vuoden indeksin vuosikeskiarvosta vuoden 2013 marraskuun (MAKU-indeksi 136,7) arvoon muunnettu yhteismäärä saa olla enintään 240 000 000 euroa. Valtuuden määrä on kuitenkin enintään 30 prosenttia länsimetron jatkon rakentamisen kustannuksista.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen ja päätösosan valtuuskohta lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdaksi.

Länsimetron rakentaminen Matinkylästä Kivenlahteen

Länsimetron rakentamista jatketaan Matinkylästä Kivenlahteen asti. Yhteysväli on seitsemän kilometriä pitkä, kokonaan maan alla kaksoistunnelissa kulkeva metrorata. Sen asemat ovat Fin-

noo, Kaitaa, Soukka, Espoonlahti ja Kivenlahti. Hankkeen hyödyt liittyvät liikennejärjestelmätason vaikutuksiin luomalla erityisesti edellytyksiä kaupunkirakenteen tiivistämiselle ja tehokkaalle joukkoliikenteen käytölle. Vaikutuspiirissä arvioidaan asuvan vuonna 2040 noin kolmanneksen nykyistä enemmän eli 90 000 asukasta ja sijaitsevan noin 16 000 työpaikkaa, joista uusia on 6 000. Hankkeen liikenteellinen H/K-suhde on 0,7. Hanke on tarkoitus aloittaa vuonna 2014. Hankkeen on arvioitu valmistuvan vuonna 2020.

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat noin 801 milj. euroa vuoden 2013 marraskuun MAKU-indeksin mukaan (136,7). Elokuun indeksin (137,9) mukaan rakentamiskustannukset ovat 808,6 milj. euroa. Hanke sisältää asemat, metrotunnelin, ajotunnelit, liityntäpysäköinnin 1 600 autolle, asemien liityntäliikenteen järjestelyt, uuden metrovarikon Sammalvuoreen Espoonlahden pohjoispuolelle, suunnittelutehtävät sekä rakennuttamisen. Valtion avustus on enintään 30 prosenttia hankkeen rakentamiskustannuksista kuitenkin enintään 240 milj. euroa (MAKU-indeksin 136,7 hintatasossa). Luvut ovat ilman arvonlisäveroa, avustukset maksetaan arvonlisäverottomiin menoihin. Valtionapuviranomaisena toimii Liikennevirasto.

Hankkeen toteuttaa Espoon kaupungin päätöksen mukaisesti Länsimetro Oy. Valtio maksaa avustuksen Espoon kaupungille, joka edelleen suorittaa avustuksen Länsimetro Oy:lle. Rakentaminen käynnistetään Espoon kaupungin järjestämällä rahoituksella. Espoon kaupunki myös takaa yhtiön ottaman lainan. Espoon kaupunki antaa yhtiölle 30 prosentin suuruisen avustuksen valtion puolesta niihin kustannuksiin, jotka syntyvät ennen valtion rahasuoritusta. Indeksikorjattuna elokuun MAKU-indeksin mukaan (137,9) valtion avustus on noin 242 milj. euroa. Avustuskelpoisiin menoihin sisältyvät sellaiset suunnittelu- ja rakentamiskustannukset, jotka sisältyvät 801 milj. euron kustannusarvioon ja joista aiheutuu menoja vuonna 2014 hankkeen käynnistyessä. Valtio maksaa avustuksen jälkikäteen toteutuneiden rakennuskustannusten mukaisesti seuraavasti: vuonna 2017 83 milj. euroa (vuosien 2014—2016 menoihin), vuonna 2018 80 milj. euroa (vuoden 2017 menoihin), vuonna 2019 65 milj. euroa (vuoden 2018 menoihin) ja vuonna 2020 14 milj. euroa (vuoden 2019 menoihin). Länsimetro Oy perii HSL:ltä käyttökorvausta investoinnin valmistumisen jälkeen kuten ensimmäisenkin vaiheen osalta. Valtionavustusta tai sen jälkikäteismaksatuksen rahoituskustannuksia ei peritä HSL:ltä miltään osin.

Valtionavustuksen myöntöpäätöksen edellytyksenä on, että Espoo sitoutuu kaavoittamaan alueelle sijoittuvan asuntotuotannon määrän ja laadun valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti.

Lisäksi hankkeeseen liittyy valtion vastuulla olevan väylaverkon joukkoliikennekaistojen tekeminen sekä liittymäjärjestelyt, joiden kustannusten arvioidaan olevan noin 20 milj. euroa. Nämä eivät sisälly valtuuteen. Näiden suunnittelu on alkuvaiheessa ja niiden toteutuksesta sekä kustannusjaosta päätetään vasta suunnitelmien valmistuttua. Lisäksi kaupunki toteuttaa katuverkon muutostöitä 125 milj. eurolla.

2015 talousarvio	88 713 000
2014 talousarvio	55 744 000
2013 tilinpäätös	24 000 000

41. Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen Seinäjoen (Rengonharjun) sekä Mikkelin lentokenttien rakenteiden ja laitteiden investointeihin sekä ylläpitomenoihin.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaaleen.

Avustuksen myöntäminen edellyttää komissiolle tehtävää valtiontuki-ilmoitusta ja komission hyväksyntää lentoasemien ja lentoyhtiöitä koskevien valtiontukisuuntaviivojen nojalla (2014/C 99/03). Avustuksen enimmäismäärä ja kriteerit riippuvat komission hyväksynnästä.

2015 talousarvio	1 000 000
2014 talousarvio	1 000 000
2013 tilinpäätös	1 000 000

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 340 141 000 euroa.

Valtuus**Aiempina varainhoitovuosina päätetyt väylähankkeet**

Sitoumuksista valtiolle aiheutuvien menojen enimmäismäärä (euroa)

Tiehankkeet

Vt 6 Lappeenranta—Imatra	177 000 000
Vt 4 Kemin kohta ja sillat	74 000 000
Kt 51 Kirkkonummi—Kivenlahti	80 000 000
Vt 5 Päiväranta—Vuorela	90 000 000
Vt 6 Joensuun kohta	47 100 000
E18 Haminan ohikulkutie	180 000 000
Vt 8 Sepänkylän ohikulkutie	55 000 000
Vt 19 Seinäjoen itäinen ohikulkutie	75 500 000
E18 Koskenkylä—Kotka erillishanke	37 000 000
Vt 8 Turku—Pori	92 500 000
Länsimetron liityntäyhteydet	19 900 000
Vt 4 Rovaniemen kohta	25 000 000
Vt 5 Mikkelin kohta	27 000 000
Mt 101 Kehä I parantaminen	32 000 000
Vt 6 Taavetti—Lappeenranta	76 000 000
Mt 148 parantaminen Keravan kohdalla	13 000 000
Vt 3 Arolammin eritasoliittymä	6 000 000
Kt 77 Viitasaari—Keitele	13 000 000

Ratahankkeet

Rovaniemi—Kemijärvi, sähköistys	24 000 000
Keski—Pasila palvelutason parantaminen	50 000 000
Kehärata	509 000 000
Pohjanmaan rata	674 000 000
Keski—Pasila, länsiraide	40 000 000

Aiempina varainhoitovuosina päätetyt väylähankkeet

	Sitoumuksista valtiolle aiheutuvien menojen enimmäismäärä (euroa)
Vesiväylähankkeet	
Pietarsaaren meriväylä	11 400 000
Uudenkaupungin meriväylä	11 000 000
Rauman meriväylä	20 000 000
Yhteiset väylähankkeet	
Vt 14 Savonlinnan keskusta, 1. vaihe	20 000 000
Vt 14 Savonlinnan keskusta, 2. vaihe	80 000 000

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan valtuuskohdan taulukko korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan Aiempina varainhoitovuosina päätetyt väylähankkeet -taulukon.

Muutos talousarvioesityksen 338 501 000 euroon nähden on 1 640 000 euroa, missä on otettu huomioon vuoden 2014 kolmannessa lisätalousarvioesityksessä ehdotetusta valtuuden tarkistuksesta aiheutuvana lisäyksenä 4 000 000 euroa E18 Koskenkylä—Kotka erillishankkeelle ja 9 500 000 euroa Kehärata-hankkeelle.

Lisäksi on otettu huomioon lisäyksenä Seinäjoen kaupungin osoittaman rahoituksen tarkistuminen 835 000 eurolla Seinäjoen itäinen ohikulkutie -hankkeessa ja vähennyksenä 4 786 000 euroa Kotkan kaupungin rahoituksen kohdentamisesta suoraan ohi valtion urakoitsijoille E18 Koskenkylä—Kotka erillishankkeessa sekä 4 000 000 euroa Espoon kaupungin rahoituksen kohdentamisesta suoraan urakoitsijoille Länsimetron liityntäyhteydet -hankkeessa. Vastaavat muutokset on otettu huomioon momentin 12.31.10 tuloarvion mitoituksessa.

Vähennyksenä on myös otettu huomioon 849 000 euroa hankkeiden tarvitseman määräraharahatruutoksen johdosta ja 3 060 000 euroa muun kehittämisen hankesuunnittelun siirtona momentille 31.30.63 suurten kaupunkiseutujen raideliikennehankkeiden suunnittelun avustamiseen.

Edellä mainittujen muutosten johdosta Hanke-erittely ja Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot -taulukko muuttuvat seuraaviksi:

Hanke-erittely

				Ulkopuolisen rahoituksen osuus	Arvioitu käyttö	Määräraha v. 2015	Rahoitus- tarve myöhemmin
	Hyväksytty liikenteelle	Valmis	Sopimus- valtuus milj. €	sopimus- valtuudesta milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Keskeneräiset väylä- hankkeet							
Tiehankeet							
E18 Haminan ohikulkutie	TA 2011	2015	180,0	5,2	155,3	11,2	13,5
Vt 8 Sepänkylän ohikulkutie	TA 2011	2014	55,0		51,0	4,0	-
Vt 19 Seinäjoen itäinen ohikulkutie	TA 2011	2016	75,5	2,8	41,1	24,6	9,8

Hanke-erittely

	Hyväksytty liikenteelle	Valmis	Sopimus- valtuus milj. €	Ulkopuolisen rahoituksen osuus sopimus- valtuudesta milj. €	Arvioitu käyttö milj. €	Määräraha v. 2015 milj. €	Rahoitus- tarve myöhemmin milj. €
E18 Koskenkylä—Kotka erillishanke	TA 2012/ LTAE III 2014	2015	37,0	18,4	21,0	11,2	-
Vt 8 Turku—Pori Länsimetron liityntäyhteydet	LTA 2013 LTA 2013/ LTA 2014	2018	92,5	2,5	30,6	33,5	25,9
Vt 4 Rovaniemen kohta	TA 2014	2015	19,9	6,8	7,2	5,9	-
Vt 5 Mikkelin kohta	TA 2014	2016	25,0	2,0	5,0	14,0	4,0
Mt 101 Kehä I parantaminen	TA 2014	2017	27,0	3,0	2,0	10,0	12,0
Vt 6 Taavetti—Lappeenranta	TA 2014	2018	32,0		6,0	5,5	20,5
	LTA 2014	2018	76,0		1,5	3,0	71,5
Ratahankkeet							
Kehärata	TA 2009/ LTA 2013/ LTA 2014/ LTAE III 2014	2015	509,0	22,5	485,2	23,8	-
Pohjanmaan rata	TA 2011/ LTA III 2011	2017	674,0		414,2	166,7	93,1
Keski-Pasila, länsiraide	TA 2014	2020	40,0		5,0	4,0	31,0
Vesiväylähankkeet							
Pietarsaaren meriväylä	TA 2009	2015	11,4		9,3	2,1	-
Rauman meriväylä	LTA II 2014	2017	20,0		1,0		19,0
Yhteiset väylähankkeet							
Pisara—radan suunnittelu	TA 2012			6,8	27,0	2,0	11,0
Muu kehittämisen hanke- suunnittelu					-	4,9	-
Keskeneräiset väylä- hankkeet yhteensä			1 874,3	70,0	1 262,4	326,4	311,3
Uudet väylähankkeet							
Vt 3 Tampere—Vaasa Laihian kohta, 1. vaihe	TA 2015	2017	27,0		-	2,0	25,0
Vt 22 Oulu—Kajaani— Vartius	TA 2015	2017	15,0			2,7	12,3
Riihimäen kolmioraide	TA 2015	2016	10,0		-	4,5	5,5

Hanke-erittely

	Hyväksytyt liikenteelle	Valmis	Sopimus- valtuus milj. €	Ulkopuolisen rahoituksen osuus sopimus- valtuudesta milj. €	Arvioitu käyttö milj. €	Määräraha v. 2015 milj. €	Rahoitus- tarve myöhemmin milj. €
Helsinki—Riihimäki rataosan kapasiteetin lisääminen, 1. vaihe	TA 2015	2019	150,0		-	2,0	148,0
Pännäinen—Pietarsaari, sähköistys	TA 2015	2017	4,0			0,5	3,5
Savonlinnan syväväylän siirtäminen	TA 2015	2018	40,0		-	2,0	38,0
Uudet väylähankkeet yhteensä			246,0		-	13,7	232,3
Keskeneräiset ja uudet väylähankkeet yhteensä			2 120,3	70,0	1 262,4	340,1	543,6

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2015	2016	2017	2018—	Yhteensä vuodesta 2015 lähtien
Keskeneräiset väylä- hankkeet	319 500	176 700	75 400	72 200	643 800
Uudet väylähankkeet	13 700	66 500	70 500	95 300	246 000
Menot yhteensä	333 200	243 200	145 900	167 500	889 800

2015 talousarvio	340 141 000
2014 III lisätalousarvio	14 111 000
2014 II lisätalousarvio	48 000 000
2014 I lisätalousarvio	16 500 000
2014 talousarvio	393 641 000
2013 tilinpäätös	369 303 000

78. Eräät väylähankkeet (siirtomääräraha 3 v)**Valtuus**

Liikennevirasto oikeutetaan tekemään uusia sopimuksia Fennovoiman tieyhteyden ja kevyen liikenteen väylän suunnitteluun ja rakentamiseen valtatieltä 8 ydinvoimalaitosalueen rajalle siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 7 400 000 euroa. Nämä valtio maksaa hankkeen rahoittajalle kuitenkin vasta tien rakennusurakan vastaanotosta kahden vuoden kuluttua yhtenä eränä ilman korkoa edellyttäen silloinkin, että ydinvoimalan rakennustyöt ovat käynnissä.

Selvitysosa: Päätösosan valtuuskohdan kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan ensimmäiseksi kappaleeksi, jolloin talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan nykyinen ensimmäinen kappale muuttuu valtuuskohdan toiseksi kappaleeksi.

Uuden hankkeen perusteluna esitetään seuraavaa:

Fennovoiman tieyhteys

Hankkeessa rakennetaan noin 4,0 km pituinen tieyhteys ja kevyen liikenteen väylä valtatieltä 8 ydinvoimalaitosalueen rajalle. Hanke sisältää rakennettavan tien ja vt 8 liittymäjärjestelyt. Tieyhteyden arvioidut suunnittelukustannukset ovat 0,4 milj. euroa, josta valtio maksaa puolet ja rakentamiskustannukset 7,2 milj. euroa, jotka valtio maksaa kokonaisuudessaan arvonlisäveroineen.

Hanke rakennetaan jälkirahoitusmallilla.

Hanke-erittely

	Hyväksytyt	Valmis liikenteelle	Sopimusvaltuus milj. €	Arvioitu käyttö milj. €	Määräraha v. 2015 milj. €	Rahoitus-tarve myöhemmin milj. €
Keskeneräiset väylähankkeet						
Tiehankkeet						
Vt 12 Tampereen rantaväylä	TA 2012/ LTA 2013	2017	61,0	-	5,0	56,0
E18 Kehä III, 2. vaihe	TA 2013/ LTA 2013	2016	110,0	22,0	17,0	51,0
Keskeneräiset väylähankkeet yhteensä			171,0	22,0	22,0	107,0
Uusi väylähanke						
Fennovoiman tieyhteys		2015	7,4	-	-	7,4
Keskeneräiset ja uudet väylähankkeet yhteensä			178,4	22,0	22,0	114,4

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2015	2016	2017	2018—	Yhteensä vuodesta 2015 lähtien
Keskeneräiset väylähankkeet	22 000	56 000	51 000	-	129 000
Uusi väylähanke	-	-	7 400	-	7 400
Yhteensä	22 000	56 000	58 400	-	136 400

2015 talousarvio	22 000 000
2014 talousarvio	25 000 000
2013 tilinpäätös	120 827 000

20. Liikenteen viranomaispalvelut

01. Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 49 589 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 48 594 000 euroon nähden on 995 000 euroa, missä on otettu huomioon 990 000 euroa 1.1.2015 voimaan tulevan rikkidirektiivin valvonnan vaatimuksista ja 5 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

Rikkidirektiivin valvontaa varten toteutettavien toimenpiteiden eli ns. valvonnan valmiuspaketin kokonaiskustannusten arvioidaan olevan yhteensä 2 milj. euroa vuosina 2014—2017. Kokonaiskustannuksiin sisältyy vuoden 2014 kolmannessa lisätalousarviossa rikkidirektiivin valvonnan toimenpiteiden käynnistämiseen myönnetty 600 000 euroa, johon kuuluu kahden lentokoneeseen sijoitettavan mobiililaitteiston ja tarvittavan ohjelmiston hankinta sekä järjestelmän toimintakuntoon saattaminen. Vuoden 2015 valmiuspaketti on kaksiosainen ja perustuu palveluhankintaan. Palvelu tuotetaan palveluntuottajan hankkimien ja majakoihin sijoitettavien kiinteiden monitorointilaitteistojen (3 kpl) avulla sekä rajavartioston ilmakalustoa hyväksikäyttäen. Tällöin palvelun hinnaksi muodostuu aloitusvuonna yhteensä 990 000 euroa. Vuosien 2016—2017 määräraharave on yhteensä 400 000 euroa.

2015 talousarvio	49 589 000
2014 III lisätalousarvio	600 000
2014 talousarvio	47 613 000
2013 tilinpäätös	42 562 000

40. Ajoneuvojen romutuspalkkiokokeilu (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ajoneuvojen romutuspalkkiokokeilusta annetun lain mukaisen avustuksen maksamiseen uuden henkilöauton hankintaa varten.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesityksen täydentävään esitykseen liittyvän esityksen laiksi ajoneuvojen romutuspalkkiokokeilusta. Esityksen mukainen määräaikainen ajoneuvojen romutuspalkkio-ohjelma ehdotetaan toteutettavaksi Suomessa ajalla 1.7.—31.12.2015.

Romutuspalkkioon on oikeutettu uuden auton ostaja, joka vie vähintään 10 vuotta vanhan autonsa romutettavaksi lailliseen kierrätyspisteeseen. Ostaja saisi 1 000 euron hyvityksen uuden, vähäpäästöisen auton oston yhteydessä (CO₂-päästöt enintään 120 g/km). Romutuspalkkio koostuisi valtionosuutena maksettavasta 1 000 euron avustuksesta sekä autoalan maksamasta vapaaehtoisesta palkkiosta. Romutuspalkkio maksettaisiin yhdestä autosta vain kerran ja vain luonnolliselle henkilölle. Hyvityksen kohteena olevista autoista maksettaisiin normaalisti niihin kohdistuva autovero.

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaisi romutuspalkkion myöntämisestä ja valvonnasta.

Kokeilun tavoitteena on edistää autokannan uudistumista ja samalla vähentää ajoneuvoliikenteestä aiheutuvia päästöjä ja parantaa liikenneturvallisuutta. Uudet autot ovat romutettavia autoja huomattavasti vähäpäästöisempiä ja myös liikenneturvallisuuden kannalta paremmin varusteltuja.

Kokeilun arvioidaan lisäävän uusien autojen myyntiä noin 3 000 autolla.

Romutuspalkkio-ohjelmalle tulee saada komission hyväksyntä ennen sen käynnistämistä.

2015 talousarvio	3 000 000
------------------	-----------

30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut

63. *Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 101 959 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 3 060 000 euroa talousarvioesityksen 98 899 000 euroa nähden on siirtoa momentilta 31.10.77 muusta kehittämisen suunnittelusta suurten kaupunkiseutujen raitiotiehankkeiden suunnittelun avustamiseen.

2015 talousarvio	101 959 000
2014 I lisätalousarvio	300 000
2014 talousarvio	102 543 000
2013 tilinpäätös	100 243 000

40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen

20. *Uusien teknologioiden ja liiketoimintamallien edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Koillisväylän kautta Euroopan ja Aasian yhdistävän uuden merenalaisen tietoliikennekaapelin esiselvityksiin.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

2015 talousarvio	300 000
------------------	---------

44. *Median innovaatiotuki* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 20 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) avustusten myöntämiseen media-alan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin
- 2) lainojen myöntämiseen media-alan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin

3) media-alan innovaatiokilpailun palkintoihin yrityksille ja muille yhteisöille sekä luonnollisille henkilöille

4) innovaatiokilpailun järjestämisestä aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen ja Innovaatiokeskus Tekesin kulutusmenoihin media-alan innovaatioiden edistämistä ja aktivointitoimintaan.

Avustuksia saa myöntää valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden ja Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EY 1407/2013) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille sekä valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien organisaatioiden ja korkeakoulujen sekä vastaavien julkista tutkimusta tekevien budjettitalouden ulkopuolisten tutkimusorganisaatioiden tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin media-alalla.

Lainoja saa myöntää valtion lainanannosta sekä valtion takauksesta ja valtion takuusta annetun lain (449/1988), valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden ja Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EY 1407/2013) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin media-alalla. Lainoja voidaan myöntää riskiehtoisena. Mikäli kehitystyö epäonnistuu teknisesti tai ei johda taloudellisesti hyödynnettävään tulokseen, Tekesillä on lainansaajan hakemuksesta oikeus muuttaa lainan ehtoja valtioneuvoston asetuksella tarkemmin määriteltävällä tavalla. Lainat myönnetään pääsääntöisesti vakuutta vaatimatta. Osa rahoituksesta voidaan maksaa ennakkona.

Momentille budjetoituihin kulutusmenoihin liittyvät arvonnisäveromenot maksetaan momentilta 31.01.29.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena. Kohdan 4) osalta määräraha budjetoidaan suoriteperusteisena.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Median innovaatiotuen tarkoituksena on edistää media-alan rakennemuutosta ja tukea uusien, kansainvälisesti kilpailukykyisten journalististen sisältö-, palvelu- ja ratkaisukonseptien luomista ja kehittämistä digitaalisessa toimintaympäristössä.

Median innovaatiotukeen liittyvän innovaatiokilpailun järjestämisen suunnittelu on kesken, eikä esimerkiksi jaettavien palkintojen suuruutta ole toistaiseksi päätetty. Näin ollen tällä hetkellä ei voida täsmällisesti määritellä, mikä palkintojen yhteissumma tulee olemaan. Hankkeen joustavan etenemisen varmistamiseksi on perusteltua, että arvioita summasta ei ehdoteta päätösosassa, vaan se sisällytetään seuraavaan taulukkoon:

Määrärahan käytön arvioitu jakautuminen (1 000 euroa)

Avustukset media-alan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin	9 500
Lainat media-alan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin	9 500
Media-alan innovaatiokilpailun palkinnot	220
Media-alan innovaatiokilpailun järjestäminen ja muu edistämistä ja aktivointitoiminta	780
Yhteensä	20 000

2015 talousarvio

20 000 000

50. Tutkimus

01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 45 428 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 13 000 euroa talousarvioesityksen 45 415 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	45 428 000
2014 I lisätalousarvio	1 530 000
2014 talousarvio	47 366 000
2013 tilinpäätös	47 197 000

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 40 725 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

4) Biojalostamosuunnittelukilpailun palkinnon maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 4) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 4).

Muutos talousarvioesityksen 53 109 000 euroon nähden on 12 384 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 10 383 000 euroa (-33 htv) valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvana siirtona momentille 23.01.01, 1 362 000 euroa (-12 htv) koulutus- ja kehittämiskeskus Salmian toimintamenojen siirtona momentille 32.01.02, 640 000 euroa yhdeksän henkilötyövuoden palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 32.01.02 1.1.2015 perustettavaan kehittämis- ja hallintokeskukseen ja 15 000 euroa siirtona momentille 30.20.03 EU:n vähävaraisille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston (FEAD) toimeenpanoon liittyvien tehtävien menoina sekä lisäyksenä 16 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

2015 talousarvio	40 725 000
2014 III lisätalousarvio	1 680 000
2014 I lisätalousarvio	—
2014 talousarvio	54 110 000
2013 tilinpäätös	60 816 000

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 213 161 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 209 207 000 euroon nähden on 3 954 000 euroa, mistä 1 800 000 euroa aiheutuu kertaluonteisesta lisäyksestä EU:n ohjelmakausien taitekohdan edellyttämiin tehtä-

viin, 1 362 000 euroa (12 htv) koulutus- ja kehittämiskeskus Salmian toimintamenojen siirrosta momentilta 32.01.01, 640 000 euroa yhdeksän henkilötövuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 32.01.01 1.1.2015 perustettavaan kehittämis- ja hallintokeskukseen, 67 000 euroa yhden henkilötövuoden palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 30.01.01 ja 85 000 euroa palkkojen tarkistuksista johtuen.

2015 talousarvio	213 161 000
2014 III lisätalousarvio	390 000
2014 I lisätalousarvio	-1 152 000
2014 talousarvio	215 897 000
2013 tilinpäätös	215 204 000

29. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 88 961 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 57 996 000 euroon nähden on 30 965 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 32 600 000 euroa arvioitua suuremmista arvonlisäveromenoista johtuen ja vähennyksenä 1 635 000 euroa siirtona momentille 23.01.29.

2015 talousarvio	88 961 000
2014 III lisätalousarvio	35 000 000
2014 talousarvio	81 692 000
2013 tilinpäätös	85 910 083

88. Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n oman pääoman korottaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 42 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n oman pääoman korottamiseen määrällä, joka vastaa Teknologian tutkimuskeskus VTT:n ja Mittatekniikan keskuksen muuttamisesta osakeyhtiöksi annetun lain (762/2014) nojalla Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:lle luovutettavien saatavien ja velkojen erotusta.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Teknologian tutkimuskeskus VTT:n ja Mittatekniikan keskuksen muuttamisesta osakeyhtiöksi annetun lain (762/2014) mukaisesti virastojen hallinnassa oleva omaisuus, immateriaaliset oikeudet ja liiketoiminta luovutetaan siirrettävien toimintojen osalta toimintaa 1.1.2015 jatkavalle Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy -nimiselle osakeyhtiölle. Yhtiöittämisessä noudatetaan liike-toimintasiirtoa koskevia periaatteita, jolloin omaisuuden luovutus yhtiölle tapahtuu apporttina osakkeita vastaan. Yhtiö myös vastaa ensisijaisesti velka-, vuokra-, palvelu-, hankinta- ja toimitussopimuksista, joihin Teknologian tutkimuskeskus VTT ja Mittatekniikan keskus ovat toimintansa aikana sitoutuneet ja jotka koskevat yhtiölle luovutettavaa omaisuutta ja liiketoimintaa.

Määrärahaa käytetään yhtiön oman pääoman korottamiseen yhtiölle luovutettavien saatavien ja velkojen erotusta (nettosaatava) vastaavalla määrällä. Määrärahaa ei makseta yhtiölle, vaan se on osa yhtiöön siirtyvän aporttiomaisuuden summaa. Yhtiölle luovutettavien myyntisaamisten ja

ostovelkojen sekä muiden vastaavien saamis- ja velkaerien nettomäärän arvioidaan olevan vuoden 2014 tilinpäätöksessä 42 000 000 euroa.

2015 talousarvio 42 000 000

20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka

01. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 36 110 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 12 000 euroa talousarvioesityksen 36 098 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	36 110 000
2014 talousarvio	37 974 000
2013 tilinpäätös	39 314 000

06. Innovaatorahoituskeskus Tekesin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 40 372 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 10 000 euroa talousarvioesityksen 40 362 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	40 372 000
2014 I lisätalousarvio	-160 000
2014 talousarvio	41 284 000
2013 tilinpäätös	40 639 000

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Määrärahaa ja valtuutta saa käyttää:

5) valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien organisaatioiden sekä korkeakoulujen ja vastaavien julkista tutkimusta tai tiedon levittämistä tekevien budjettitalouden ulkopuolisten tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatioiden tutkimus- ja kehittämishankkeisiin, jotka edistävät teknologisen, liiketoiminnallisen sekä muun elinkeinoelämän ja yhteiskunnan kehittymisen kannalta merkittävän osaamisen syntymistä, kehittymistä ja laaja-alaista hyödyntämistä.

Selvitysosa: Päätösosan kohta 5) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen kohdan 5).

Valtuuden ja määrärahan käyttö laajennetaan koskemaan myös tiedonlevittämisorganisaatioita.

2015 talousarvio	366 871 000
2014 talousarvio	405 320 000
2013 tilinpäätös	430 661 200

41. Valtionavustus yritysten kansainvälistymisen ja kasvun edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 51 342 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) ja yleisavustuksesta ulkomaankauppaa, elinkeinopolitiikkaa sekä yritysten kansainvälistymistä edistäville yhteisöille annetun asetuksen (1301/2010) mukaisesti yleisavustuksena:

Lisäksi määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti yleisavustuksena:

Määrärahaa saa käyttää erityisavustuksena valtionavustuslain (688/2001) ja ministeriön antamien erillisten valtionavustusehtojen mukaisesti:

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen, päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen otsikon, päätösosan kolmas kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen otsikon ja päätösosan neljäs kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan neljännen kappaleen otsikon.

Lisäys 2 000 000 euroa talousarvioesityksen 49 342 000 euroon nähden on tarkoitus käyttää Finpro ry:n toiminnan turvaamiseen.

Lisäksi otsikoiden muutokset täsmentävät avustusten myöntämisen oikeusperustaa.

2015 talousarvio	51 342 000
2014 III lisätalousarvio	—
2014 II lisätalousarvio	6 300 000
2014 I lisätalousarvio	29 000 000
2014 talousarvio	26 637 000
2013 tilinpäätös	36 122 000

47. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (arviomääräraha)

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmanneksi kappaleeksi.

2015 talousarvio	54 338 000
2014 III lisätalousarvio	—
2014 talousarvio	52 722 000
2013 tilinpäätös	60 310 400

49. *Valtionavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n toimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 109 020 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yleisavustuksena yhtiölle yhtiölain mukaisena rahoituksena seuraavasti:

1) Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n strategiseen, muuhun kuin liiketaloudellisilla perusteilla tapahtuvaan toimintaan. Tämä käsittää muun muassa yhtiön oma- ja yhteisrahoitteisen tutkimus- ja kehitystyön, osaamisen kehittämisen, innovaatiotoiminnan, teknologian lisensoinnin, uusien yritysten synnyttämisen ja yhteisrahoitteisten tutkimushankkeiden omarahoitusosuutta koskevat menot ja kansallisen mittanormaalijärjestelmän yleisen toteuttamisen, hallinnoinnin ja kehittämisen, kansallisten mittanormaalilaboratorioiden toiminnan ohjauksen, kansallisen kalibrointipalvelun järjestämisen sekä mittatekniikan edistämisen.

2) korvaukseen yhtiölle hankintojen ja toimitilavuokrien arvonlisävero-osuuteen sekä toimitilavuokrien piileviin arvonlisäverokustannuksiin muun kuin arvonlisäverolain (1501/1993) 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun liiketoiminnan muodossa harjoitetun liiketaloudellisen toiminnan osalta.

Määrärahaa saa käyttää erityisavustuksena uusiutuvien energialähteiden koetoimintalaitteiden investointeihin ja käyttöönottoon.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätosperusteisena ja se voidaan maksaa ennakkona.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen, päätösoosan toisen kappaleen kohdat 1) ja 2) korvaavat talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdat 1) ja 2) ja päätösoosan kolmas ja neljäs kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösoosan kolmanneksi ja neljänneksi kappaleeksi.

Lisäys 3 310 000 euroa talousarvioesityksen 105 710 000 euroon nähden aiheutuu erityisavustuksesta uusiutuvien energialähteiden koetoimintalaitteiden investointeihin ja käyttöönottoon.

2015 talousarvio

109 020 000

83. *Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan* (arviomääräraha)

Määrärahaa saa käyttää valtion lainanannosta sekä valtion takauksesta ja valtion takuusta annetun lain (449/1988) mukaisesti, valtioneuvoston asetuksilla tarkemmin säädettävien perusteiden ja vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EY 1407/2013) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palveluiden kehittämistä ja hyödyntämistä koskevaan teknologiseen, liiketoiminnalliseen ja muuhun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä pääosin nuoria innovatiivisia yrityksiä palvelevien yrityskiihdyttämöjen ja riskipääomarahastoa kokoavien yritysten toiminnan käynnistämiseen.

Lainoja voidaan myöntää riskiehtoisena. Mikäli hanke tai sen tulosten taloudellinen hyödyntäminen viivästyy tai epäonnistuu, Tekesillä on lainansaajan hakemuksesta oikeus muuttaa lainan ehtoja valtioneuvoston asetuksella tarkemmin määriteltävällä tavalla. Suurille yrityksille lainaa voidaan myöntää vain erittäin painavista syistä erityisesti silloin, kun lainan riskiehto on oleellinen hankkeen toteuttamiselle ja se voidaan etukäteen määritellä.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Päätösosan tekstiä on tarkistettu vastaamaan lainsäädännössä käytettävää käsitteistöä.

2015 talousarvio	140 500 000
2014 III lisätalousarvio	—
2014 I lisätalousarvio	24 600 000
2014 talousarvio	90 400 000
2013 tilinpäätös	101 511 668

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 153 886 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 48 000 euroa talousarvioesityksen 153 838 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	153 886 000
2014 III lisätalousarvio	165 000
2014 I lisätalousarvio	2 500 000
2014 talousarvio	156 961 000
2013 tilinpäätös	160 975 000

45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Valtuus

Mikäli vuoden 2014 valtuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä enintään 25 000 000 eurolla vuonna 2015.

Selvitysosa: Päätösosan valtuuskohdan kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan toisen kappaleen.

Valtuuskohdan muutos mahdollistaa avustusten myöntämisen 25 000 000 eurolla, joka vastaa arviota vuodelta 2014 käyttämättä jäävästä myöntämisvaltuudesta. Valtuutta arvioidaan siirtyvän vuodelle 2015 aiempaa enemmän 10 000 000 euroa johtuen vuoden 2014 toisessa lisätalousarviossa myönnetystä 7 000 000 euron lisävaltuudesta ja yritystukilain uudistamisesta sekä EU-raKENNERAHASTOJEN ohjelmakauden vaihtumisesta johtuvista järjestelmämuutoksista, joiden seurauksena ELY-keskukset eivät ole voineet myöntää avustuksia.

2015 talousarvio	24 980 000
2014 II lisätalousarvio	500 000
2014 talousarvio	29 239 000
2013 tilinpäätös	24 176 476

51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää:

5) palkkatuen maksamiseen julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 7 luvun 9 §:n 1 momentin mukaisesti enintään 2 000 euroa kuukaudessa henkilöä kohti sekä enintään 65 prosentin työaikaa vastaavan lomarahamaksamiseen

13) enintään 4 000 000 euroa palkkioiden maksamiseen yksityisille palveluntuottajille, jotka hankkivat välityömarkkinoilla palkkatuetussa työssä oleville työpaikan joko avoimilta työmarkkinoilta tai palkkatuetun työpaikan yrityksestä.

Selvitysosa: Päätösosan kohta 5) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 5) ja päätösosan kohta 13) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 13).

Päätösosan kohdan 5) lakiviittaus on päivitetty vastaamaan eduskunnalle annettua hallituksen esitystä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta.

Päätösosan kohdan 13) määrärahaa on tarkoitus käyttää alueellisissa pilottihankkeissa, joiden tavoitteena on tehostaa siirtymiä välityömarkkinoilta avoimille työmarkkinoille tai palkkatuetuun työhön yrityksissä.

2015 talousarvio	563 899 000
2014 II lisätalousarvio	3 000 000
2014 I lisätalousarvio	-2 500 000
2014 talousarvio	503 975 000
2013 tilinpäätös	579 254 000

40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä

01. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 10 820 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 4 000 euroa talousarvioesityksen 10 816 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	10 820 000
2014 talousarvio	11 362 000
2013 tilinpäätös	10 936 727

05. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 613 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 6 000 euroa talousarvioesityksen 18 607 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	18 613 000
2014 talousarvio	18 557 000
2013 tilinpäätös	18 230 000

51. Eräät merimiespalvelut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 572 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvion momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 7 000 euroa talousarvioesityksen 2 579 000 euroon nähden aiheutuu siirrosta momentille 26.01.50.

2015 talousarvio	2 572 000
2014 talousarvio	2 080 000
2013 tilinpäätös	2 001 939

50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka*62. Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)*

Määrärahaa saa käyttää:

1) lain alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta ja sen nojalla annettujen asetusten mukaisessa laajuudessa valtakunnallisten maaseudun sekä saariston tutkimus- ja kehittämishankkeiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen mukaan lukien hankkeisiin sisältyvät kulutusmenot

2) lain alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista (7/2014) 16 §:n mukaisen maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän toimintaan

5) saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 14 §:ssä mainitun saaristoasiain neuvottelukunnan toimintaan.

Selvitysosa: Päätösosan kohta 1) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen kohdan 1), päätösosan kohta 2) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen kohdan 2) ja päätösosan kohta 5) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen kohdaksi 5).

Muutokset mahdollistavat määrärahan käytön saaristoasiain neuvottelukunnan toimintaan ja saaristopolitiikan toimenpideohjelman mukaisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin.

2015 talousarvio	1 623 000
2014 talousarvio	2 273 000
2013 tilinpäätös	2 273 000

60. Energiapolitiikka

44. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 214 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 10 000 000 euroa talousarvioesityksen 204 000 000 euroon nähden aiheutuu turpeen veron laskemisesta tasolle 3,4 euroa/MWh ja vastaavan tasomuutoksen tekemisestä metsähakkeella tuotetun uusiutuvan energian tuotantotukeen. Näillä muutoksilla turvataan lyhyellä aikajänteellä kotimaisten polttoaineiden kilpailukykyä suhteessa kivihiileen.

Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesityksen täydentävään esitykseen liittyvän esityksen uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain (1396/2010) muuttamisesta. Samalla työ- ja elinkeinoministeriö aloittaa valmistelun tuotantotukijärjestelmän muuttamiseksi siten, että korkeamman jalostusasteen tuotantoon soveltuvan puuaineksen käyttö ei lisäännä sähköntuotannossa, mikäli turpeen verotaso lasketaan edelleen vuoden 2016 alusta lähtien.

2015 talousarvio	214 000 000
2014 III lisätalousarvio	-20 000 000
2014 talousarvio	144 400 000
2013 tilinpäätös	57 532 024

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 30 712 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 38 353 000 euroon nähden on 7 641 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 7 439 000 euroa (-27 htv) valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvana siirtona momentille 23.01.01 ja 294 000 euroa Suomen Geneven pysyvän edustuston terveysalan erityisasiantuntijan palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 24.01.01 sekä lisäyksenä 80 000 euroa siirtona momentilta 33.70.21 ja 12 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

2015 talousarvio	30 712 000
2014 III lisätalousarvio	320 000
2014 I lisätalousarvio	-154 000
2014 talousarvio	40 990 000
2013 tilinpäätös	41 030 000

29. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 18 959 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 1 135 000 euroa talousarvioesityksen 20 094 000 euroon nähden on siirtoa momentille 23.01.29.

2015 talousarvio	18 959 000
2014 talousarvio	20 900 000
2013 tilinpäätös	19 106 003

02. Valvonta*03. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 14 441 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 4 000 euroa talousarvioesityksen 14 437 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	14 441 000
2014 III lisätalousarvio	75 000
2014 talousarvio	16 277 000
2013 tilinpäätös	13 842 000

05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 12 465 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 5 000 euroa talousarvioesityksen 12 460 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	12 465 000
2014 III lisätalousarvio	295 000
2014 I lisätalousarvio	270 000
2014 talousarvio	11 771 000
2013 tilinpäätös	12 165 000

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta*04. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 60 412 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 19 000 euroa talousarvioesityksen 60 393 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	60 412 000
2014 III lisätalousarvio	150 000
2014 talousarvio	67 953 000
2013 tilinpäätös	70 051 000

20. Työttömyysturva

51. Valtionosuus peruspäivärahasta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 174 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 15 000 000 euroa talousarvioesityksen 189 000 000 euroon nähden aiheutuu palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun korottamisesta ja siitä johtuvasta työttömyysvakuutusmaksutuoton kasvusta. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2015 on 0,65 prosenttia.

2015 talousarvio	174 000 000
2014 III lisätalousarvio	10 000 000
2014 talousarvio	244 480 000
2013 tilinpäätös	199 850 000

52. Valtionosuus työmarkkinatuesta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 418 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 10 000 000 euroa talousarvioesityksen 1 428 000 000 euroon nähden aiheutuu talousarvioesitykseen liittyvästä hallituksen esityksestä (HE 183/2014 vp) laiksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta sekä eräistä siihen liittyvistä laeista. Vähennys aiheutuu pitkäaikaistyöttömien määrän arvioitua suuremmasta kasvusta, joka vaikuttaa kuntien rahoitusosuu-teen pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuesta.

2015 talousarvio	1 418 000 000
2014 III lisätalousarvio	183 200 000
2014 talousarvio	1 390 800 000
2013 tilinpäätös	1 340 780 142

55. Valtionosuus aikuiskoulutustuesta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 73 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 10 000 000 euroa talousarvioesityksen 63 000 000 euroon nähden aiheutuu tarvearvion muutoksesta.

2015 talousarvio	73 000 000
2014 III lisätalousarvio	7 840 000
2014 talousarvio	55 160 000
2013 tilinpäätös	55 399 619

30. Sairausvakuutus

60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 225 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 20 000 000 euroa talousarvioesityksen 1 245 000 000 euroon nähden aiheutuu tarvearvion muutoksesta.

2015 talousarvio	1 225 000 000
2014 III lisätalousarvio	-20 000 000
2014 talousarvio	1 288 200 000
2013 tilinpäätös	1 208 133 512

40. Eläkkeet

60. Valtion osuus kansaneläkeläistä ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 735 500 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 6 500 000 euroa talousarvioesityksen 3 742 000 000 euroon nähden aiheutuu vammaisetuksien uudistamisesta 1.6.2015 lukien. Hallitus antaa täydentävään talousarvioesitykseen liittyvän esityksen vammaisetuksista annetun lain (570/2007) muuttamisesta siten, että etuuden myöntämisessä arvioitaisiin nykyistä selkeämmin hakijan tuen tarvetta ja laissa säädettäisiin nykyistä tarkemmin niistä sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuneista erityiskustannuksista, jotka otettaisiin huomioon vammaisetuksia myönnettäessä.

2015 talousarvio	3 735 500 000
2014 III lisätalousarvio	-19 000 000
2014 talousarvio	3 749 500 000
2013 tilinpäätös	3 709 896 890

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

31. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin ja eräisiin muihin menoihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

6) enintään 5 000 000 euroa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Määrärahaa saa käyttää enintään 11 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen ja siitä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen, päätösoosan toisen kappaleen kohta 6) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdaksi 6) ja päätösoosan kolmas kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösoosan kolmanneksi kappaleeksi.

Lisäys 5 000 000 euroa talousarvioesityksen 2 000 000 euroon nähden aiheutuu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen toteuttamisesta aiheutuvista kustannuksista. Uudistus edellyttää laajoja tehtävien ja toimintojen uudelleen järjestelyjä, jotka on toteutettava kaksi vuotta kestävä siirtymäkauden aikana vuosina 2015—2017.

Määrärahaa saa käyttää enintään 11 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen uudistuksen toteuttamista varten vuosina 2015—2017. Tarvittava henkilöstö palkataan määräaikaisesti pääasiassa alueille mutta tarvittaessa myös sosiaali- ja terveysministeriöön.

2015 talousarvio	7 000 000
2014 talousarvio	11 500 000
2013 tilinpäätös	17 900 000

70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

01. Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 27 449 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 10 000 euroa talousarvioesityksen 27 439 000 euroon nähden aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2015 talousarvio	27 449 000
2014 talousarvio	27 840 000
2013 tilinpäätös	27 606 000

21. *Terveysvalvonta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 850 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) terveydensuojelulain (763/1994), geenitekniikkalain (377/1995), kemikaalilain (744/1989), säteilylain (592/1991) ja kosmetiikkalain (22/2005) edellyttämästä terveysturvallisuudesta, terveysvalvontatutkimuksesta ja henkilöstön jatko- ja täydennyskoulutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen
- 2) bio- ja nanoteknologian riskinhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja tutkimuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen
- 3) edellä mainittuihin tarkoituksiin myönnettävien harkinnanvaraisten valtionavustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 80 000 euroa talousarvioesityksen 930 000 euroon nähden aiheutuu siirrosta momentille 33.01.01.

Talousarvioesityksen momentin päätösosassa todetaan, että määrärahaa saa käyttää myös enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen ja siitä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen. Momentilta on maksettu yhden henkilön palkkausmenot, jotka siirretään maksettaviksi jatkossa momentilta 33.01.01. Kyseessä oleva tehtävä hoidetaan pysyväisluonteisesti ministeriössä, joten hallinnollisesti on tarkoituksenmukaista siirtää erillinen palkkausmääräraha 80 000 euroa osaksi sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenoja.

2015 talousarvio	850 000
2014 talousarvio	930 000
2013 tilinpäätös	930 000

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 31 102 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös korvauksiin, joita suoritetaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle seuraavista EU-asetuksiin ja EU-direktiiveihin perustuvista markkinavalvontatehtävistä:

- 1) sähkö- ja elektroniikkalaitteissa, pakkauksissa sekä paristoissa ja akuissa käytettävien vaarallisten aineiden käytön rajoittaminen ja pakkausten perusvaatimukset, raskasmetallipitoisuudet ja merkinnät
- 2) otsonikerrosta heikentäviä aineita sekä fluorattuja kasvihuonekaasuja koskevien Euroopan yhteisöjen asetusten edellyttämä laitteiden huoltajien pätevyyden toteaminen ja rekisteröiminen
- 3) CE-merkityt rakennustuotteet
- 4) rakennustuotteiden ekosuunnittelu ja energiamerkintä.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää korvauksiin Motiva Services Oy:lle Euroopan unionin ympäristömerkin myöntämisjärjestelmän mukaisten tehtävien hoidosta, Tukesille korvauksiin CE-merkittämättömien tuotteiden markkinavalvonnasta sekä valtionavustusten maksamiseen yliopistoille, korkeakouluille ja muille vastaaville tutkimustoimintaa harjoittaville yhteisöille tutkimustoimintaan.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Muutos talousarvioesityksen 34 605 000 euroon nähden on 3 503 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 3 850 000 euroa (-13 htv) valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvana siirtona momentille 23.01.01 sekä lisäyksenä 340 000 euroa käytettäväksi CE-merkittämättömien rakennustuotteiden markkinavalvontaan ja 7 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

Tarkoituksena on laajentaa markkinavalvonta koskemaan myös muita kuin CE-merkittyjä rakennustuotteita.

2015 talousarvio	31 102 000
2014 III lisätalousarvio	—
2014 talousarvio	37 008 000
2013 tilinpäätös	34 293 000

04. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 32 061 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 29 513 000 euroon nähden on 2 548 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 118 000 euroa valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisesta aiheutuvana keskitetysti hoidettujen ict-menojen siirtona momentille 23.01.01 sekä lisäyksenä 2 610 000 euroa siirtona momentilta 35.01.21 ympäristötiedon hankinnan, varastoinnin ja jakelun Envibase-kehittämishankkeen toteuttamisen vuoden 2015 rahoitusosuutena, 45 000 euroa tuottavuusvähennyksen palautuksena ja 11 000 euroa palkkausten tarkistuksista johtuen.

Ympäristöhallinnon keskitettyyn ict-toimintaan käytetään siirron jälkeen 2 542 000 euroa.

2015 talousarvio	32 061 000
2014 talousarvio	30 655 000
2013 tilinpäätös	31 142 000

21. Ympäristöministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 197 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 2 610 000 euroa talousarvioesityksen 3 807 000 euroon nähden on siirtoa momentille 35.01.04 Envibase-kehittämishankkeen johdosta. Suomen ympäristökeskus toimii hankkeen valmistelijana ja koordinaattorina.

2015 talousarvio	1 197 000
2014 talousarvio	1 490 000
2013 tilinpäätös	1 886 000

29. Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 473 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 622 000 euroa talousarvioesityksen 7 095 000 euroon nähden on siirtoa momentille 23.01.29.

2015 talousarvio	6 473 000
2014 talousarvio	7 600 000
2013 tilinpäätös	7 649 756

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Toiminnan tavoitteet ympäristöministeriön toimialan osalta ovat:

— Metsähallitus toteuttaa Natura 2000- ja muilla suojelualueilla hoito-, ennallistamis- ja muita suojelutoimia tavoitteena alueiden tilan ja kytkeytyneisyyden sekä ekosysteemipalveluiden toiminnan parantaminen. Metsähallitus myös seuraa tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä vastaa koko suojelualueverkon tilan seurannasta.

— Metsähallitus parantaa uhanalaisten ja luontodirektiivin lajien ja luontotyyppien sekä lintudirektiivin lajien suojelutasoa täydentämällä niitä koskevaa tietopohjaa ja kohdentamalla sen perusteella suojelutoimet mahdollisimman tehokkaasti.

— Metsähallitus luo edellytyksiä luontomatkailulle ja luonnon virkistyskäytölle parantamalla käytön kannalta keskeisten luonnonsuojelualueiden palveluita kohdentamalla kehittämistoimia mm. Örön saaren, Vallisaaren-Kuninkaansaaren ja uusien Teijon ja Etelä-Konneveden kansallispuistojen palveluihin.

— Metsähallitus viestii luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja käyttömahdollisuuksista edistämällä luonnossa virkistytymisestä koituvia myönteisiä vaikutuksia.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan viidennen kappaleen. Muutos selkeyttää tavoitteita ja helpottaa niiden saavuttamisen raportointia.

2015 talousarvio	34 098 000
2014 I lisätalousarvio	5 067 000
2014 talousarvio	29 555 000
2013 tilinpäätös	32 484 000

61. Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 9 142 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös teollisuuskemikaalijätteiden käsittelyä harjoittaneen yrityksen käytössä olleiden tilojen ja kiinteistölle varastoitujen vaarallisten jätteiden varastointiin, poiskuljettamiseen, hävittämiseen sekä jätteiden muuhun vaarattomaksi tekemiseen liittyvien kustannusten maksamiseen Green Tech Center Oy GCT:n julkisselvityksessä olevalle konkurssipesälle.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmanneksi kappaleeksi, jolloin talousarvioesityksen momentin päätösosan nykyinen kolmas kappale muuttuu neljänneksi kappaleeksi.

Lisäys talousarvioesityksen 7 542 000 euroon nähden on 1 600 000 euroa.

Lisäyksestä 300 000 euroa aiheutuu ympäristövahingon vaaran torjumisesta Green Tech Center Oy GCT:n konkurssipesän kiinteistöllä. Samaan tarkoitukseen myönnettiin vuoden 2013 neljännessä lisätalousarviossa 2 000 000 euroa. Lisäys katsotaan välttämättömäksi, jotta jätteiden tyhjentäminen ja vaarattomaksi tekeminen voidaan hoitaa asianmukaisesti päätökseen. Jätteiden määrä, noin 1 670 tonnia, on tarkentunut hieman arvioitua suuremmaksi. Lisäksi jätteiden analy-

sointi, hävittämisen järjestäminen ja muun muassa työturvallisuuden varmistaminen ovat osoittautuneet arvioitua työläemmäksi.

Lisäyksestä 1 300 000 euroa aiheutuu Teuva—Närpiö—Kaskinen siirtoviemäri ja yhdysvesijohdot -hankkeen II-vaiheen valtion rahoitusosuudesta. Hankkeella toteutetaan valtakunnallista viemärintiöohjelmaa, tehostetaan alueen yhdyskuntajätevesien ja jätevesien käsittelyä sekä parannetaan vedenjakelun toimintavarmuutta. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on yhteensä 10,2 milj. euroa, josta valtion rahoitusosuus on yhteensä 3,1 milj. euroa ja tämän II-vaiheen 1 300 000 euroa.

2015 talousarvio	9 142 000
2014 talousarvio	12 342 000
2013 tilinpäätös	14 942 000

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

60. Siirto valtion asuntorahastoon

Avustukset

Vuonna 2015 saa valtion asuntorahaston varoista myöntää korjaus-, energia- ja terveyshaittaavustuksista annetun lain (1184/2005) mukaisia avustuksia yhteensä enintään 40 000 000 euroa.

Vuonna 2015 saa Valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain nojalla myöntää määrääkäs avustuksia asuinalueiden elinvoiman edistämiseksi sekä segregaaation ehkäisemiseksi yhteensä enintään 8 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosan kohdan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan *Avustukset*-kohdan viidennen kappaleen ja päätösosan kohdan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan *Avustukset*-kohdan kymmenennen kappaleen ensimmäisen virkkeen.

Lisäys 5 000 000 euroa talousarvioesityksen 35 000 000 euron korjausavustuksiin nähden ja 4 000 000 euroa talousarvioesityksen 4 000 000 euron asuinaluekohtaiseen avustukseen kasvukeskusten kunnille on tarkoitettu edistämään kasvua.

2015 talousarvio	—
2014 II lisätalousarvio	—
2014 I lisätalousarvio	—
2014 talousarvio	—
2013 tilinpäätös	—